

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. SZERDA, augusztus 17.

228. szám

Telefon: Kladohivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnepnapokon és heteken is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladohivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Iskolapolitika

Nagyon megértjük, ha a sztaribeceiek nem tudnak belenyugodni a közoktatásügyi miniszter válaszába s ha új mozgalom megindítását tervezik a gimnáziumok kifejlesztése érdekében. Ha most nem ígérték meg a főgimnáziumot, akkor valóban kevés remény van arra, hogy megadják. Ha a kormány álláspontja csupán az eléje terjesztett kérdésre vonatkoznék, nem lehetne elvi tanulságokat vonni a kérelmet vizsgáló választóból. Az a kormányprogram azonban, mely ötven gimnázium megszüntetését tűzi ki feladatul, aligha elégítheti ki a kultúra híveit, ha nem hallják, hogy a közoktatásügyi kormányzat milyen iskolákkal, milyen iskolatípusokkal és milyen egyéb kultúrservezetekkel akarja helyettesíteni a halálra ítélt gimnáziumokat.

Semmi esetre sem lehet helyeselni azt az elhatározást, mely ötven főgimnáziumnak meg akarja szüntetni négy felsőbb osztályát s a régi terminológia szerint ötven nyolc osztályos főgimnáziumot ötven négy osztályos algimnáziummá kíván visszafejlésztetni. Ahogy mi látjuk, a gimnázium, mint iskolatípus kezd egész Európában elveszteni régi tekintélyét, mely tabuként állt minden reformtörekvés előtt. A világháború élettapasztalatai a kulturális fejlődés nyomán évszázados távolságra sodorták el egymástól a mai életet s a mai iskolát. Ki tanulja ma az iskolában azt, amire szüksége volna s amire szüksége lenne? Ki szerez az iskolában olyan tudást, amire az életben támaszkodhatik s amire ráépítheti tapasztalatainak és szemlélődésének tanulságait? A világháború előtt ébredező szabad gondolkodás az iskolák akkori típusában az uralmon lévők védekezési eszköze látta a tudomány terjesztését s az ismeretek kibővülését — fenyegetésével szemben. Akinek hajlama van a katonai pályára, az elmegy katonának, akinek fogékonysága van az orvosi pályára, az elmegy orvosnak, akinek tehetsége van a zenéhez, abból muzsikussá lesz, akinek azonban semmi iránt nincs hajlandósága, semmi iránt nincs fogékonysága, az elmegy tanárnak, — vallja William Clissold is, a konzervatív forradalmár. Nem szeretnénk a vitát kiszélesíteni s belevonni az iskolák rendeltetése és céljai felől vallott meggyőződések feletti igazságtételt, de ha valóban uralmi eszköz az iskola, mai formájában s mai lényegében még ennek a politikai feladatának sem tud eleget tenni.

Mit segít azonban az a reform, mely ötven gimnáziumról le akarja bontani a négy felső osztályt. A nyolc osztályú gimnázium sem ad ugynevezett általános műveltséget s nem adja az elemi ismereteket sem a gyakorlati élet felől, sem pedig nem ad alapot a tudományos pályákhoz. Annyit azonban mégis lehetővé tesz, hogy egyetemi tanulmányait megkezdheti az, aki az érettségi papirbizonyítványát megszerezte. De mit ad a négy osztályú gimnázium? Sem a szükséges ismereteket nem közvetíti, sem a gyakorlati pályára nem készít elő, sem nem kvalifikál semmire sem. A zongor-

rát — mondották valamikor — azért találták ki, hogy a lányok eltölthessék valamivel az iskola és a férjhezmenés közti időt. Ezek az algimnáziumok pedig csak arra lesznek jók, hogy a gyermekek eltöltsék valahol az időt a tíz és tizennégy éves koruk között.

Azt megértenénk, sőt helyeselnénk is, ha a közoktatásügyi kormányzat teljes iskolareformmal jön-

ne, mely azon alapulna, hogy az iskolák mai rendszere, melynek alapjai még az ugynevezett Bach-korszakban alakultak ki, nem felel meg az ország sem gazdasági, sem kulturális szükségletének. Az ellen sem lehetne kifogást emelni, ha a kormányzat olyan új iskolatípust alkotna meg, mely a mai ember s a mai ország komolyan felfogott és komolyan átértézt szükségleteihez

volna méretezve s megfelelne azoknak a követelményeknek is, melyek gazdasági, kulturális, nemzeti és szociális szempontból lehet a középiskolákkal szemben támasztani. De a négy gimnáziumok negyedműveltsége, az intézményileg kitenyészett félbemaradottságok nem fogják szolgálni az ország kulturális érdekeit és gazdasági törekvéseit.

A német pilóták másodszor is megkísérik az ocean átrepülését

Az Európa sérülései olyan súlyosak, hogy hamarosan nem vállalkozhatik az utra — Risztics és Edzard az Északi Tenger fölött sűrű ködbe jutottak — Az Európa motorjának a sebességét nem lehetett csökkenteni és az a veszedelem fenyegette, hogy dő előtt elfogy a repülőgép benzinkészlete — A Bremen pilótáinak helyzete az orkánban menthetetlennek látszott — Óriási családok: keltett a repülők visszatérése

Mihelyt az Európa testvérgépe elkészül, startolnak Riszticsék

Dessauból jelentik: Az Európa és a Bremen váratlan visszatérése óriási csalódást keltett egész Németországban, azonban

a német repülőgépek újból neki fognak vágni az oceannek, mihelyt az orkán lecsendesedik és az időjárás kedvező lesz, illetve mihelyt az Európa testvérgépe elkészül a startra, mert az Európa sérülései olyan

súlyosak, hogy hamarosan nem vállalkozhatik az utra.

A pilóták égnék a vágytól, hogy megmutassák, mire képesek és Junkers tanár siettetti az előkészületeket az új starthoz, amelyet most már becsületbeli dolognak tekint. Az Európa azonban kiesik a versenyből és helyette teljesen hasonló új gép fog a Bremennel starthoz állni.

Az Európa küzdelme a köddel és a gép motorjával

Risztics és Edzard, az Európa pilótái leszállásuk után elmondották, hogy rögtön Erenen után sűrű köd- és ködötmegekbe jutottak, amely az egész tengerpartot teljesen elborította.

Az Északi tenger felett olyan sűrű volt a köd, hogy a pilóták még a szemük előtt tartott kezüket sem látták.

A főok, amely miatt a pilóták elhatározták, hogy okvetlen visszafordulnak, az a tény volt, hogy

az Európa motorjának sebességét eddig ismeretlen okból nem lehetett csökkenteni. A motor olyan gyorsan működött, hogy az a veszedelem fe-

nyegedett, hogy a benzinkészlet jóval előbb elfogyt, semmint a repülőgép Amerikába érkezne és így benzinhány miatt a nyílt oceanon kell leszállnia.

Mindezeket fontolóra véve, tért vissza az Európa Brémába. Szakadó eső és olyan zivatarban szállt le a gép, amilyenre már évek óta nem volt példa.

Mielőtt az Európa földet ért volna, farával érintette a talajt,

és egy kert kerítését is a földre döntötte. Risztics és Edzard a balsiker mellett is elég jókedvűek.

A Bremen pilótái a viharban nem tudták hol vannak

A Bremen visszatérése a dessau repülőtéren nagy meglepetést keltett. Junkers tanár és mérnökei hétfőn délelőtt nagyon aggódtak, mert az időjárásjelentések hírül hozták, hogy az Atlanti ocean fölött óriási erősségű szélvihar dühög. A repülőtér és a Junkers-művek telefonjai egy percre se pihentek, az érdeklődők ezrei tudakozódtak, hogy mi hír a Bremerről. Egyszerre csak a dessau repülőtér felett erős motorzúgás hallatszott és a repülőállomás műszaki emberei elképedve vették észre, hogy a Bremen tért vissza.

A leszállás után a repülők elbeszélétek, hogy

a Bremen borzalmas orkánba jutott, amely a gépet hol a magasba sodorta, hol a mélybe rántotta le,

a záporosó csapkodta a szárnyakat, a víz a kabin ablakán beömlött, amittől semmit sem lehetett látni és a repülőgép minden ízében recsegett-ropogott. Azután

ködbe kerültek a pilóták és egyáltalán nem voltak képesek tájékozódni, nem tudták, hogy még a levegőben vannak-e, vagy már a víz színén

usznak. A Bremen menthetetlennek látszott,

nyugy himbálta a vihar, a motoroknak teljes sebességgel kellett dolgozni, hogy ellenállhassanak a szélnek. A repülők — mint elmondották — tisztában voltak azal, hogy ha ki is jutnak az oceanra, annyi üzemanyagot pocskólnak el, hogy a nyílt tenger fölött fogyott volna el a benzinjük, tehát elhatározták, hogy visszatérnek.

A jövő év elejére halasztják az oceanrepülést?

A repülők kedden összeültek tanácskozásra a Junkers-művek igazgatóival, hogy megvitassák a vasárnapi kísérlet sikertelenségének okait és megbeszéljék, hogy most mi történjék.

A repülők hamarosan újból indulni akarnak, de a Junkers-művek vezetőségében felmerült az a terv, hogy az oceanrepülést esetleg tanácsos volna a jövő év elejére halasztani,

mert rendkívül sok tanulságos technikai észleletet lehetne addig a siker érdekében felhasználni. A tanácskozáson részvesz a német tengeri állomás vezetője

és Berson tanár, az oceáni repülés meteorológiai tanácsadója is.

Newyork továbbra is várja a német repülőket

Newyorkból jelentik: Hétfőn este érkezett Newyorkba a jelentés a német oceanrepülők vállalkozásának sikertelenségéről. A hír csalódást okozott ugyan, de nem adják fel a reményt, hogy az új start nem fog soká késni

és ezért nem hagyták abba az előkészületeket a német oceanrepülők fogadtatására. A washingtoni állomás kedden is viharokat jelzett az ocean felett.

Elhalasztották a francia oceanrepülők startját

Párisból jelentik: A Le Bourget-i repülőtéren startra kész gépek pilótái úgy határoztak, hogy

a kedvezőtlen időjárásjelentések miatt elhalasztják a startot,

ugyhogy hétfőn egyetlen repülőgépet sem vontattak ki a startmezőre. Levine gépet, a Miss Columbiát rendőrök őrzik, mert az amerikai repülő attól tart, hogy Drouhin megszőketti gépét. Costes startra kész gépét a Zöld Madarat »Nungesser és Colli« névre keresztelte.

Négy pilóta életét veszette a San-Francisco—Honolulu repülőút próbarepülésén

Londonból jelentik: A San-Francisco—Honolulu közti repüléshez hír szerint, kedd délután startoltak. A repülés előkészületei a balszerencse jegyében folytak le, amennyiben

négy pilóta a próbarepülések alkalmával életét veszette.

A repülőutra tíz repülő vállalkozott.

Szerencsétlenségek a zürichi nemzetközi repülőversenyen

Zürichből jelentik: A dubendorfi repülőtéren rendezett repülőmeeting első napján több szerencsétlenség történt. Az akadályversenyben résztvevő Bohner svájci pilótahadnagy vasárnap délután lezuhant és szörnyen halt. Az alpesi túrára való tréning közben ugyancsak délután folyamán lezuhant egy holland Fokker-gép, amely izzé-porrá zúzódott, de a benne ülő két pilótának csodálatosképp nem történt semmi baja. Az alpesi repülőtura, amely a repülőmeeting legkiemelkedőbb pontja lett volna, egyelőre a kedvezőtlen idő miatt halasztást szenved.

Letelt a jelölőlísták benyújtásának határideje

Szubotícán a Pleszkovics-párt nyújtotta be az utolsó listát — Tizenegy lista van a szubotícai, a szombori és a felsőbányai kerületben

Harc az utolsó urnáért a szombori kerületben

A jelölőlísták benyújtására kitűzött törvényes határidő augusztus tizenhatodikán, kedden lejárt és a pártok most már nem adhatnak be további jelölőlístákat a törvényszékhez.

Az utolsó napon, kedden még benyújtottak egy jelölőlístát a szubotícai törvényszéken és ezzel a benyújtott listák száma tizenegyre emelkedett. Ezt a listát a Pleszkovics Lukács dr. személye körül csoportosult polgári blokk nyújtotta be és kedden délelőtt tizenegy óra harminc perckor hozták el a törvényszékre Orsics Páló ügyvédi írónk, Futó Pál földbírtokos, Pécs Sztipán kereskedő és Knapc Antal iparos, akik a listát átnyújtották Pavlovics István törvényszéki elnöknek. A lista a következő:

Listavezető: Dr. Pleszkovics Lukács. A **topoljai járás** jelöltje: Bakai János topoljai földbírtokos, helyettese Katanics Péter földbírtokos, Szubotica. **Szenta járás és Kanizsa város:** Macskovics Bence mérnök, helyettese Székér Sándor papucos. **Szenta város és Szubotica I-ső járás jelöltje:** Antunovics József dr. orvos, helyettese Szudarevics Albé festő és ruhatisztító. **Szubotica II. járás jelöltje:** Mukics Aurél dr. orvos, helyettese Ivics Szimé földbírtokos.

A szubotícai kerületben beadott listák a következők:

1. Független demokrata párt: listavezető Pribicevics Szvetozár.
2. Radics-párt: Radics István.
3. Radikális és magyar párt: Dr. Szubotics Dusán igazságügyminiszter.
4. Radikális Pasics-csoport: Radonics Jovan dr.
5. Független munkáspárt: Manojlovics Miodrag.
6. Vajdasági parasztpárt: Matkovics Toma.
7. Szociáldemokrata párt: Brkics Vojjin.
8. Vajdasági néppárt: Dr. Presics Joca.
9. Földműves párt: Vikics Fedor dr.
10. Demokrata párt: Grol Milán.
11. Polgári blokk: Pleszkovics Lukács dr.

Tizenegy lista van Felsőbányában

Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszéken hétfőn két listát nyújtottak be a Radics-párt és a radikális Pasics-csoport. A Radics-párt listája a következő:

Listavezető: Dr. Marusics Drágó ljubljanai ügyvéd. **Jasatomítyi járás és alibunári járás:** Raacsan Miskó zdeni földműves, helyettese Zsunac Adam bókai földműves. **Beckerek járás és novibecsei járás:** Hucsek Mátyás földműves, helyettese Ilijevics Franja. **Beckerek város:** Hikec Antal tanár, helyettese Tóth András borbély. **Kikinda város és járás és novakanzsai járás:** Gopics Luka földműves helyettese Albini Rudolf földműves.

A disszidens radikális lista: Listavezető dr. Miletics Szlávkó. **Beckerek város és Kikinda város és járás:** dr. Szimics Milos, helyettese Szrdanov Vojjin. **Beckerek járás és jasatomítyi járás:** dr. Raics Tósa volt képviselő, helyettese Csirics Nenád ernai földműves. **Alibunár és Kanizsa járás:** Szuvajdzics Joachim obilisevói lelkész, helyettese Szubics Zsiva bókai földműves. **Novibecsei járás:** Kikics Milos beogradi mérnök, helyettese Vidics Ljuba földműves.

A felsőbányában összesen tizenegy listát adtak be, amelyek a következők:

1. Demokrata párt: Listavezető Setyev Szlávkó dr.
2. Földműves párt: Vujics Dimitrije.
3. Szociáldemokrata párt: Divac Nedeljkó.
4. Független demokrata párt: dr. Boskovics Dusán.
5. Német párt: dr. Neuner Vilmos.
6. Független munkáspárt: dr. Markovics Szima.
7. Radikális és magyar párt: dr. Ninics Momesiló.
8. Radics-párt: dr. Marusics Drágó.
9. Radikális Pasics-csoport: dr. Miletics Szlávkó.

Dr. Radonics, dr. Ludaics és Gyorgyevics Dragoszláv a molli népgyűlésen

Szentáról jelentik: A Radonics-csoport vasárnap délelőtt Horgoson és Adán értekezletet tartott, vasárnap délután pedig Molon népgyűlést rendeztek, amelyen dr. Radonics listavezetőtől kívül dr. Ludaics Milos, képviselőjelölt és Gyorgyevics Dragoszláv is felszóltak.

Dr. Radonics támada a kormányt, mert ok nélkül feloszlatta a parlamentet és a legnagyobb munkaidőben írta ki a választásokat. Az egységes adótörvényt a parlament felosztása miatt nem lehetett tető alá hozni. A Vajdaságot sújtó nagy adósérelmeken sikerült a pénzügyi bizottságnak könnyítéseket eszközölni. Ellenfeleiről, Szubotics igazságügyminiszterről készséggel elismeri, hogy nagyon derék ember, de nem tartja jó politikusnak.

Radonics után Kovács József, dr. Ludaics helyettese beszélt, majd Gyorgyevics Dragoszláv volt főispán a következőket mondta:

— Olyan képviselőket kell a parlamentbe küldeni, akik a kormánynak parancsolni tudnak, nem pedig aláutaszkodnak előtte. Sztankovics miniszter kijelentette, hogy azért írták ki a választásokat, hogy a radikális pártot megtisztítsák az oda nem való elemektől. És a nagy Miletics Szvetozár fia, Szlávkó ellenében Sztankovicsot jelölték, aki négy-öt évvel ezelőtt még nem is volt radikális.

— Felhívja a választókat, hogy ne riadjanak vissza a »rendőri radikálisoktól« és szeptember tizenegyedikén az igazi radikális párt listavezetőjére, dr. Radonicsra szavazzanak.

Branovaeski Lázár a szerb-magyar testvériség ápolásáról, **Sejakovics** Sztratiimir a község törvény alkotásáról, a községi autonómiáról beszélt, majd dr. **Ludaics** Milos magyarul tartotta meg programbeszédét.

— Mikor Vukicsevics látta, hogy nincs többsége — mondotta — feloszlatta a parlamentet. A legnagyobb munkaidőben lesz a választás, mert azt reméli a kormány, hogy a mezei munkával elfoglalt nép nem megy szavazni. A radikális párt van a legnagyobb rokonságban a magyarsággal. Kossuth Lajos és Pasics is egyformán küzdött a szabadságért, be is kerültek mindketten a börtönbe. Pasicsnak lehet köszönni, hogy az itteni magyarságnak is megadták az általános titkos választójogot. Azelőtt mi támogattuk a magyarokat, most a magyarok támogatásának bennünket. Idevaló szerbre jobban hallgatnak Beogradban, mint idegen magyarra.

Dr. Ludaics Milos beszéde után Popovics Sztévo földműves berekesztette az ülést.

A Pribicevics-párt zászlóbontása Temerinben

Noviszadról jelentik: A Pribicevics-párt hétfőn délelőtt tizenegy órára Temerinben választói gyűlést hirdetett, amely a független demokrata párt első nyilvános gyűlése volt Temerinben. A gyűlésen mintegy ezren jelentek meg és azt Kovácsévics Dusán, a Pribicevics-párt noviszadi kerületi elnöke nyitotta meg. Az első szónok dr. Hadzsi Koszta ügyvéd volt, aki hosszabb beszédben foglalkozott Pribicevics Szvetozárnak a nemzetiségi kérdésben elfoglalt álláspontjával. Dr. Hadzsi Koszta beszédét gyakran megzavarták közbeszólásokkal és ismételt felhangzott az »Éljen Davidovics« kiáltás. A közbeszólók azt kérdezték, hogy miért záratta be Pribicevics a magyar iskolákat?

— Ez nem igaz — mondotta dr. Hadzsi Koszta — hanem ellenkezőleg Pribicevics minisztersége idején nyíltak meg a magyar iskolák és Temerinben is huszonnégy magyar osztály van és így a temerini magyarságot semmilyen sérelem nem érte. Pribicevicsről és főleg annak nemzetiségi álláspontjáról sok téves hír van forgalomban. Pribicevicsnek a nemzetiségi kérdésben szemben semmiféle ellenséges szándéka nincs, sőt mint liberális és demokrata politikus arra törekszik, hogy ebben az országban mindenki megelégedett legyen és minden nemzet megtalálja nemzeti létének feltételeit. Ezért a nemzetiségeknek, teljes egyházi autonómiát elemi és középiskolákat kell adni, engedélyezni kell a kisebbségi nyelvű színházat, irodalmi társulatot és szociális egyesületeket, sőt ilyeneknek létesítését Pribicevics hathatósan támogatni fogja. Eddig rendeltéleg rendezték a nemzetiségi kérdést, pedig a nemzetiségi politikát csak intézményesen, általános nemzetiségi törvény életbeléptetésével lehet okosan és a nemzetiségek teljes megelégedésére tolytatni. Legyen mindenki tisztában azal, hogy az állam olyan kérdésekben, amelyek létérdekét és történelmi fejlődését érintik, nem tűrhet olyan jelenségeket, amelyek nincsenek összhangban az állam céljaival. Ebben az államban csak a jugoszláv állameszmének keretén belül lehet külön nemzetiségi érdekek kielégítéséről szó. Aki ezzel ellenkezőt állít, az ámitó.

— Két ut áll Önök előtt, vagy elosztani szavazataikat minden számbavehető párt között, hogyha bármely párt jut kormányra, legyen egy erősebb csoport, amely képviselheti a magyarság érdekeit vagy támogassák nemzetiségi listájukat.

Magyarországon a nemzetiségek 1868 óta az összeomlásig nemzetiségi blokkban voltak tömörülve és mindig a kormányok ellen voltak és együttthaladtak a függetlenségi párttal. De a temerinek a helyett, hogy Justh Gyula politikáját támogatták volna, a munkapártra szavaztak. **Ha Önök akkor Justh Gyula mellé álltak volna és Justh elnyerte volna a többséget, nem lett volna háború és Önök nem kerültek volna abba a helyzetbe, hogy Önökhöz mint kis nemzetiségi csoporthoz kell most szólnom.** A függetlenségi párt ugyanis a háborúnak legnagyobb ellenzője volt. Merítsenek tanulságot a múlt tapasztalatain és ne induljanak szíriehangok után és vessenek számot létező állapotokkal és azok szerint igazodjanak.

A sztaribecsei járás magyarságának állásfoglalása

Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecsei járás magyarságának kiküldöttjei vasárnap délután öt órakor gyűlést tartottak Sztaribecsejen a Weinhardt-féle vendéglő külön termében. A gyűlést Smik Gyula gyógyszerész, az intézőbizottság elnöke nyitotta meg, akinek megnyitó beszéde után rátértek a politikai helyzet megvitatására. Elhatározták, hogy tekintettel arra, hogy Sztankovics Szvetozár miniszter vasárnap Sztaribecsejre jön, eléje tárták **kérelmeiket és követeléseiket, amelyek egy részének teljesítését még a választás előtt kívánják.**

A járás magyarságának kiküldöttjei egyhangulag úgy határoztak, hogy a sztaribecsei járás magyarsága a választások folyamán Sztankovics miniszter listájára fog szavazni tárgyi és személyi kívánásainak teljesítése érdekében, azonban a pártoktól való függetlenségét meg fogja óvni és pártokon kívül marad, hogy a járás magyarságának egységét megővje.

Bonyodalmak a Sztankovics-lista egyik helyettesjelöltje körül

Noviszadi politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Labad Andrija a petrováci szlovák nyomda igazgatója, aki Sztankovics Szvetozár listáján noviszadi járás helyettes jelöltje, a hivatalos radikális lista érvénytelenítését kéri, mert a törvényszékhez benyújtott nyilatkozat, amely szerint a jelöltséget elvállalja, hamis, azt ő nem is írhatta alá, minthogy a lista benyújtásakor beteg feküdt egy csehszlovák fürdőhelyen.

A **Bácsmegeyi Napló** munkatársa megkérdezte **Balajdzics** Vladimir törvényszéki elnököt, aki kijelentette, hogy ilyen beadvány nem érkezett a törvényszékhez, de, ha megállapítást nyerne, hogy Labad aláírását hamisították, a listát meg kellene semmisíteni.

Rajkovics Misa dr. a hivatalos radikális szervezet elnöke, a következőket mondta:

— Igaz, hogy Labad Andrija nyomdaigazgató ilyen tiltakozást jelentett be, de a hivatalos radikális párt listáján nem is szerepel Labad Andrija nyomdaigazgató neve és aláírása Tudni kell, ugyanis, hogy Bácsko-Petrovácon négy Labad Andrija van, két magántisztviselő és két földműves. Mi nem a Labad Andrija nyomdaigazgatót jelöltük, hanem a másik Labad Andriját és a nyomdaigazgató Labad azt hitte, hogy őt jelöltük és az ő aláírását nyújtottuk be. Pedig a helyzet nem az és a másik Labad nyilatkozatot is adott, hogy elvállalja a jelölt helyetteséget és elismeri sajtójának a benyújtott Labad Andrija aláírást.

A Labad-affér ezzel elintéztetnek tekinthető.

A noviszadi disszidens radikálisok benyújtották listájukat

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszékhez kedden dében benyújtották a tizenkettedik listát: a disszidens radikálisok listáját. A listavezető: dr. Ilic

Radoszláv ügyvéd, sztarapalánkai és noviszadi járás: Prodanovics Páia földműves Noviszad, zsabali és titeli járás: dr. Cseremov György törvényszéki orvos, helyettese Radoszavliev Bránkó földműves Titel, Noviszad és Sztaribecsei: dr. Nikolics Nikola ügyvéd, helyettese Trujics földműves Sztaribecsei.

A magyar párt agitációja a titeli járásban

Dr. Brezovszky Nándor a magyar párt titeli járási jelöltje, vasárnap Budiszáván, Lokón és Mosoriban tartotta meg programbeszédét. Kíséretében voltak a párttitkár, Pekló Béla, Thomann Sándor és Pászthy Imre. Mind a három helyen nagy óvációban részesítették Brezovszkyt és a szónokokat nagy tetszéssel hallgatták. A gyűléseken mindenütt megalkotották a magyar párt helyi szervezeteit.

Izgalmas finis Szomborban

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék Bogatics-tanácsa kedd délelőtti tanácsülésén úgy határozott, hogy a jelölőlístákat kedd déli egy óráig lehet benyújtani. Kedd reggelig nyolc listát nyújtottak be, hátra volt még három és pedig a földművespárt, a demokrata-magyar párt és a bunyevác-sokác-párt listája. Mind a három párt arra törekedett, hogy az utolsó urnát nyerje el, úgyhogy végül egész bonyodalom keletkezett abból, hogy ki legyen az utolsó. Mindegyik párt a másikat várta. Közben az óramutatója vésszen közeledett az egy óra felé. Félgyakor nyújtották be a bunyevác-sokác-párt listáját. Háromnegyedegetyket a földműves párt nyújtotta be a listáját, végül tíz perccel egy óra előtt benyújtották a demokrata és magyarpárti listát is. E szerint Szomborban tizenegy urna lesz. A tizenegy lista a következő:

1. Pribicevics-párt: Listavezető Dr. Grigorievics Emil.
2. Radics-párt: Dr. Krnyevic Jutaj.
3. Hivatalos radikális párt: Dr. Szubotics Dusán igazságügyminiszter.
4. Német párt: Dr. Kraft István.
5. Szocialista párt: Dr. Divac Nedeljkó.
6. Vajdasági parasztpárt: Pálics József.
7. Radikális párt: Trifkovics Márkó.
8. Független munkáspárt: Székely József asztalos.
9. Bunyevác-sokác-párt: Bosnyák Antal.
10. Földműves-párt: Dr. Carics Vojnin ügyvéd.
11. Demokrata és magyar párt: Novakovics Izidor.

Beitöltött agitációs gyűlés

A munkás- és parasztszövetség listája érdekében hétfőn délutánra Bogolevóra gyűlést jelentett be az apatini főszolgabírónál, amelyet azonban a főbíró nem engedélyezett. A gyűlés beállításának oka a főszolgabíró végzése szerint az, hogy a munkás- és parasztszövetség vizsgálát alatt áll. Az apatini főszolgabíró végzése ellen a munkás- és parasztszövetség panasszal fordult a főispánhoz, mert a munkás- és parasztszövetség ellen semmiféle vizsgálatot nem rendeltek el. A vizsgálat a független szakszervezetek ellen folyik, amelynek semmi összefüggése sincs a munkás és paraszt választási szövetséggel.

Óvatosság
éppen a leginkább ismert készítmények vásárlásánál ajánlatos. Ezért

Pyramidon
eredeti tabletták
„Meister-Lucius“

vételénél mindenki védekezze az utánzatok ellen és ügyeljen arra, hogy fényleg a valódi Hoechst-i tablettákat kapja-e, az eredeti csomagolásban, az M. L. B.-védjeggyel.

Záptojással zavarták meg Radics szuboticaí népgyűlését

Auandó közbekiáltások és fütyülés közben tartotta meg beszédét Radics István — A horvát parasztpárt vezére kijelentette, hogy a szuboticaí mandátumot tartja meg és a választások után ő alakít kormányt

A megzavart gyűlést lovasrendőrök oszlatták szét

A horvát parasztpárt szuboticaí szervezete kedden délelőtt féltizenegy órákor népgyűlést tartott Szuboticán a városház előtti téren. A gyűlésen megjelent Radics István is, aki ismertette pártja programját és a külpolitikai kérdésekről is nyilatkozott.

A népgyűlésre már a kora reggeli

Radics István beszéde

Féltizenegy órákor nyitotta meg az ülést dr. Ivkovic-Ivandéki Imre tartománygyűlési képviselő. Az első szónok Radics István volt, akit a tömeg lelkesen megélt. Amint Radics István beszélni kezdett, a más pártokhoz tartozók »levezé« kiáltásokkal fogadták és

olyan nagy lármá kerekedett, hogy a leg lehetett hallani Radicsot, aki kénytelen volt beszédét többször félbeszakítani.

— Testvéreim — mondotta Radics — alkotmányunk úgy intézkedik, hogy a hatalom forrása a nép, a felébredt, öntudatos nép. Az utóbbi három nap alatt több mint ezer népgyűlést tartottak az országban, de egy sem volt olyan sikeres, mint ez. Azelőtt a nép a piacon és a templomban találkozott, ma a népgyűléseken.

Az egész országban végre sikerült, ha nem is teljes mértékben, biztosítania a választási szabadságot.

Ez a horvát parasztpárt érdeme, amely vád alá helyezte Makszimovics Bózsó volt belügyminisztert. Mi nem voltunk Bózsó ellen, míg ő nem volt a nép ellen. Hatalmat adtunk a kezébe és puskatust, hogy azzal a tolvajokat és a gyilkosokat üldözze és ő visszaélt hatalmával. Nem használta a puskatust arra, amire kell, hanem a népet ültette vele. Kupuszinán elverette a magyarokat. Csonoplján a németeket, csak azért, mert nem voltak radikálisok. Mi az emberiség és az egyenlőség védelmében síkra szálltunk az ilyen politikai ellen és Makszimovics megbukott, ma nem miniszter és az nem is lesz többé. Lassan haladunk előre, de talán jó lesz majd egyszer. (Nagy zaj).

— Itt egynehány fizetett ember ordít — mondotta Radics — amire én ezt válaszolom: *Mi nem vagyunk lármázók és nem is leszünk. Mi ettől egyáltalán nem félünk, mert öntudatosak vagyunk. Tudjuk, hogy mit akarunk:*

szabadságot, testvériséget és egyenlőséget az összes állampolgároknak.

Nem kérdezzük, ki milyen vallású, ki milyen nemzetiségű. Nem szabad, hogy egy államban a nemzetiség és vallás válasza el egymástól az embereket. Azt akarjuk, hogy az ilyen szájhősök és lármázók, amikor mi kormányra kerülünk, vizet kapjanak a fejükre.

Mi amerikai módszerrel dolgozunk és bet helyett pumpával tanítjuk ki azokat, akik erre rázorgálnak.

— Mi itt tizezernél többen vagyunk és azok, akik kiabálnak, alig vannak huszan. Szeptember 11-én majd meglátjuk, hogy kinek van igaza, a részeg kiabálóknak-e, vagy a tizezer tisztességes embernek.

— Horvátországban mi legkevesebb ötvennégy mandátumot kapunk. Boszniaiban 14. Dalmáciában 12. a Vajdaságban 10—12. Montenegróban 4—5. Szlovéniában 5—6 mandátumot. A földműves párt 30—40 mandátumot fog kapni. (A lármá mindjobban erősödik). Mi a szegény nép és a földműves parasztnép segítségével fogunk hatalomra jutni. Akkor mi fogunk az asztalhoz ülni és a lármázóknak csak a morzsát adni.

— A választások után mi fogjuk megalkotni az új kormányt, mert relatív többségünk lesz a parlamentben. Első dolgunk az lesz, hogy a Vajdaságban a komaszárosokat és a jegyzőket leváltjuk, mert ezek harácsolnak és visszaállítjuk a községi önkormányzatot, mert anélkül nincs fejlődés.

— Községi önkormányzat nélkül nincs igazi élet, mert a nép nem rendelkezik saját javai felett. Az egyenlőséget a szó teljes értelmében be kell vezetni.

órákban érkeztek a vidéki szervezetek kiküldöttjei és a városháza előtti téren a gyűlés megnyitására nagy tömeg tolongott. A szónoki emelvényt a Szeibold-féle vendéglő előtt állították fel. A tribüntól nem messze jobb oldalon a Radonics-féle radikálisok és a Pribicevics-párt emberei gyülekeztek.

Egyenlőséget az adókiutaknál!

Mi már kidolgoztuk annak idején az adóegységesítési törvényjavaslatot, de azt máig sem vitték a parlament elé. Mi láttuk és tudtuk, hogy mi kell. A bűnösöket és a korrupciót nyakon csíptük és börtönbe vetettük. Ez is szép eredmény.

A toll és a kapa

— A parasztnép összetartása az ország legnagyobb ereje. Nekünk nem kellene »fütyölő jómadarak«, lármázó részeszek, hanem emberek, akik nem restek meg fogni a kapanyelét és akik a tollat is szabadon használják. Mi a tollat és a kaptat egyesítettük és így az egyik a másikat védi. A kapa az ország alapja, a szabad toll az ország jó hírneve. Négy és fél millió horvát és két-három millió nemzetiség és szerb van a mi pártunkon. Lehet, hogy több is. Mi egyelőre nem akarunk mást, mint a hatalmat elvenni a hajdukoktól, hogy az ország újjászülését keresztülgyűjűk. Az országot európai nivóra kell emelni. A szerbség háromnegyed része is titokban mögöttünk van ennek az eszmének érdekében.

— A nép az államalkotó elem és nem a jelszavak, a nép, amely dolgozik és alkot.

Aki fojtogat, az megfojtatik. Aki bátor, tanít és felemel, az fogja vezetni az országot.

(Nagy zaj).

— Látjátok barátaim — mondja Radics kedélyesen a fütyülőkre célozva — ez egy ingyen koncert. Nem épen szép, de ingyen van, nem kerül semmibe. A dal az vidámit, lelkesít és elégedettséget szül.

— Barátaim és hiveim! Ti, akik eljöttetek, mondjátok meg az otthonmaradottaknak, hogy mi már nem fogunk többé fölfelé törni, mert már a tetőfokon vagyunk. Szuboticától Sibenikig, Gyergyeiáig és Kikindáig mindenhol leng a mi zászlónk, amelyen az áll: *Hit az Istentben és az összetartásban.*

— A Vajdaság a régi monarchia buzeráló földje volt, de ma már sokkal szegényebb, mint akkor volt. De mi nem kérünk, nem koldulunk és nem lázadunk. Ha kérnénk, ha lázadnánk, csak puskatust kapnánk. Ezért szervezkedünk mi, hogy

törvényes uton rendületlenül követeljük jogainkat.

Ma még követelünk, szeptember 11-én pedig megvalósítjuk azt, amit akarunk s ami kell. Mi az egyenlőségért küzdünk és azt követeljük, hogy azokat a jogokat, amiket a horvátok és szerbek élveznek, a nemzetiségeknek is adják meg. Ezért akarunk kormányra jutni és azért, hogy az államot a nép kormányozza.

— Tudni kell azt, hogy a nép nem csak azért van, hogy adót fizessen, hanem, hogy jogai birtokában legyen és meg kell nyitni a népek az utat, amely a fejlődéshez vezet. Szép nagy tavaszunk ez nekünk ma Szuboticán.

— Ma az egész Vajdaság itt van és Szubotica a Vajdaság szíve, de nem sokára reflektora lesz.

Itt, hazánk legészakibb részén megmutatjuk Budapestnek és Bécsnek is, hogy ez életerős európai állam. (Nagy lármá).

Bomba és hangverseny

— Jó az, hogy ezek itt ordítanak és fütyörésznek. Két évvel ezelőtt bombákat készítettek részemre és ellenem és ma ingyenes hangversenyt rendeznek nekem. Ó, milyen ironia! De hál Istennek, jól van ez így. A horvát parasztpárt nagy győzelmet fog aratni a választásokon.

Én valószínűleg szuboticaí mandátumomat fogom megtartani és mint szuboticaí képviselő fogom megalakítani a kormányt.

— *Éljen a nép, a haza és a király!*

A következő szónok Ivkovic-Ivandéki Imre dr. volt főispán-polgármester, akinek beszéde alatt a zaj még nagyobb volt. Ivandéki Imre dr. a bunyevácokról beszélt, akik a horvát Hercegovinából kerültek ide és akik ma is horvátoknak vallják magukat.

A bunyevácok Rothermere ellen

— Ezt ma különösen hangsúlyoznom kell — mondotta — mert a lord Rother-

mere akcióval kapcsolatban a bunyevácokról azt mondták, hogy ők is nemzetiségi kisebbség. Kell, hogy hallja a külföld is ezt, mert

a Vajdaság szláv és mi saját hazánkban akarunk élni.

— A bunyevácok azért léptek be a horvát parasztpártba, mert horvátok és parasztok. Az a kis számú intelligencia is paraszt szülőktől származik.

Záptojás...

Ebben a pillanatban

záptojásokat kezdtek dobálni a tribün felé.

A tojások több embert eltaláltak és az újságíróknak is jutott a záptojásokból. A rend felborult és valaki elkialtotta magát:

— *Vigyázz! Bomba!*

Erre többszáz ember a Városi Színház felé kezdett szaladni, majd a következő percben

mintegy huszonöt főnyi rendőrszaksz vonult ki

és a tömeg közé ment. A rendőrök több embert örlizetbe vettek, akiket azzal vádoltak, hogy verekedtek és téglával dobálóztak.

Amikor a tömeg látta, hogy nem bombát dobtak, visszatért a tribün elé és Ivandéki Imre dr. befejezte beszédét.

Feloszlatják a gyűlést

Ezután dr. Kollár Mátyás szombori ügyvédjelölt magyar nyelvű beszédet mondott. Kollár beszéde közben kivonult a városháza udvaráról a lovasrendőrség egy osztaga, mintegy tizenkét rendőr és oszlatni kezdte a tömeget.

Féltizenkét órákor ért véget a gyűlés és Radics István dr. Vojnics Tunic István ügyvédhez ment ebédre. A gyűlés résztvevői Krmpotic János vezetésével ekkor Vojnics Tunic István dr. háza elé vonultak.

— Le a hajdukokkal — kiabálták Radics hívei.

Radics István Vojnics dr. házában alakából még egy beszédet mondott és a történekről ezeket mondotta:

— Talán jó is, hogy a rendőrség szétzavarta a gyűlést, mert most látszik legjobban, hogy azok a radikálisok, akik féltéglával verik a mellüket és azt hirdetik, hogy szabadságot akarnak adni a népeknek — a valóságban mit mivelnek. Mundezekért a hatalmi kilengésekért maga Vukicsevics a felelős.

Radics István ezután az újságírókat fogadta, akikkel hosszabb ideig elbeszélgetett, majd két órákor dr. Kezman Lujó társaságában visszautazott Zagrebba.

A horvát parasztpárt távirata a miniszterelnökhöz

A népgyűléseken történekről a horvát parasztpárt szuboticaí szervezete a következő táviratot küldte Vukicsevics Velja miniszterelnöknek:

A horvát parasztpárt, illetve néppárt kedden, augusztus 16-án tartotta Szuboticán nyilvános népgyűlését, amelyen 15—20.000 ember vett részt, mind békés

rendszerető polgárok Szuboticáról és környékéről. A nagy lelkesedést látva, 15—20 ember elhatározta, hogy megzavarja az impozáns gyűlést. És noha a gyűlés a rendőrségen be volt jelentve és a rendőrségnek kötelessége lett volna a polgárok biztonsága felett őrködni, a gyűlésen egyetlen rendőr nem volt, hogy védelmezze a gyűlés és a szólásjog szabadságát. Amikor az említett tizenöt ember tojásokkal kezdett dobálózni és miután a jelenlévő emberek ezeket eltávolították, megjelent a rendőrség is a városháza kapuja alól, amely nem akarta letartóztatni ezeket a lármázókat, hanem a békés polgárokat vette magát és a gyűlést erőszakkal szétzavarta. Ebben a percben azonban a rendőrség közbelépése teljesen fölösleges volt, mert a gyűlésen teljes rend uralkodott. Mégis a rendőrség több békés polgárt letartóztatott, míg a lármázókat futni hagyta. Általános vélemény uralkodik, hogy a szuboticaí rendőrség törvényellenes és helytelen eljárása elő volt készítve azért, hogy elrontsa ennek a Szuboticán még nem látott impozáns gyűlésnek a hatását. Abban a hitben, hogy az Ön rendeletei, amiket alantas közegeinek adott ki, nem csak üres szavak, reméljük, hogy legszigorúbb vizsgálatot fog indítani az ügyben és a bűnösöket megbünteti, mert csak így bizonyíthatja be, hogy valóban akarja azt, hogy rendeleteit alárendelt közegei végrehajtsák. A szuboticaí horvát parasztpárt nevében dr. Ivkovic-Ivandéki Imre tartománygyűlési képviselő.

Radics István szűkebb környezetének kijelentette, hogy legközelebbi kihallgatása alkalmával a történekről informálni fogja Öfelségét is.

Sztaribecsejen nem fizetik a hitközségi adót

Harc a római katolikus hívek és a püspökség között

Sztaribecsejéről jelentik: A szuboticaí püspökség és a sztariyecseji római katolikus hitközség között — mint ismeretes — még régebben súlyos ellentétek támadtak, ami a hitközségi képviselőtestület lemondását vonta maga után. Ez a körülmény azután még súlyosabbá tette a helyzetet, mert a hívek, látva a teljes fejtelenséget, beszüntették a hitközségi adó fizetését és augusztus elsőjén már oly üresen állott a hitközségi pénztár, hogy a hitközségi alkalmazottak még a fizetésüket sem tudták megkapni. Legutóbb a hitközség elnöksége felhívást intézett a hívekhez, amelyben közli, hogy a képviselőtestület lemondása nem mentesít senkit az adófizetési kötelezettségek alól és ezért felszólítja a tagokat, hogy adóhátralékuikat végrehajtás terhe mellett haladéktalanul tizessék be.

A hitközség elnökségének felhívása is eredménytelen maradt, ami arra indította a lemondott képviselőtestület egyházi tanácsát, valamint a felügyelőbizottság tagjait, hogy a további teendőik megbeszélése végett értekezletet tartsa. Az értekezleten elsősorban megállapították, hogy a súlyos helyzetet csupán

az egyházmegyei hatóság magatartásának a megváltoztatásával lehetne megmenteni. Az egyházmegyei hatóság teljesen elmergesítette a helyzetet azért, hogy a híveket az adók késedelmes fizetése miatt végrehajtásokkal zaklatta, azonkívül a sztariyecseji hitközség területén, a plébános megkerülésével, oly intézkedéseket tett, amelyeket a hívek a legnagyobb mértékben sérelmeznek. Az értekezleten ismertették a püspökségnek azt a követelését is, hogy a hívek egymillió dinárral járuljanak hozzá a papneveléshez és a szükséges fedezet behajtását a hitközségekre bizza. Kimondták, hogy mivel a püspökség ezt is az ügyrend ellenére kívánja elintézni, a sztariyecseji római katolikus községmeny ez ellen tiltakozik és a püspökség eljárása ellen a nyilvánosság előtt is óvást emel.

STRAND-FÜRDŐRUHÁK

legolcsóbban kaphatók

KLEIN JENŐNÉL

Novisad, Vel. Beckserek és Senta.

Emberhalál a tamburások miatt

Felmentették Mandics Frányó tavankuti gazdálkodót az em- berölés vádjá alól

A szubotocai törvényszéken kedden tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa a szándékos emberölés büntetével vádolt Mandics Frányó tavankuti gazdálkodó bűnügyét. A vád szerint Mandics ez év június hó 29-ikén Tavankuton éjjel tizenkét óra tájban Dulics Sándor tavankuti fiatal legényt bikacsokkal úgy ütötte fejbe, hogy az a szenvedett sérülés következtében meghalt. A keddi főtárgyaláson a vádat Makszimovics Szevicszláv államügyész, a szubotocai ügyészség vezetője képviselte, a védelmet dr. Belics Radivoj ügyvéd látta el.

A július 5-ike óta vizsgálati fogságban lévő vádlott elmondta, hogy tiszteletteljes tavankuti földműves, a vádat megértette, de abban nem érzi magát bűnösnek. Ezután az elnök kérdésére részletesen ismertette az eseményeket, amelyek a végzetes június 29-iki halálós végül találkozásra vezettek.

A vádlott több társával együtt — amint mondotta — június 26-ikán Tavankuton özveggy Fabian Vitus kocsmájában táncmulatságon vett részt. Ugyanekkor a vendéglőben tartózkodott az elhalt Dulics Sándor több pajtása társaságában. Eleinte a két társaság között, akik külön-külön asztalnál foglaltak helyet, nem volt semmi ellenségeskedés, később azonban a tamburazene miatt összeveszttek. Ebből az összeveszésből azonban nem származott akkor nagyobb összetűzés, vagy verekedés, mert Dulics és társai hamar eltávoztak.

Három nappal később azután június 29-ikén jelentkeztek az előcsatározások következményei, amelyek formális ütközetre vezettek. Ennek az ütközetnek halálós áldozata lett Dulics Sándor és többen, maga a vádlott, Mandics Frányó is, többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvedtek. A verekedés özveggy Fabian Vitus kocsmájának ajtaja előtt folyt le, nyílt utcán. Bent a kocsmában ismét találkozott a két haragos társaság és már bent röpltek a söröspoharak és a székek a két ellenséges tábor

között, de sebesülés nem történt. A vádlott Mandics Frányó előbb hagyta el a kocsmahelyiséget, mint a többiek s a kocsmát elhagyta, amikor az egyik legény, Dudás József késsel hátul megcsúszta és többen is rátámadtak. Ugyanekkor a percben lépett ki a kocsmáján az elhalt Dulics Sándor és egyenesen nekiment a több oldalról szorongatott vádlottnak. Ez elkiáltotta magát, hogy senki se jöjjön a közelébe és öt-hat lépést hátrált. A figyelmeztetés ellenére Dulics közeledett feléje, mire a vádlott a kezében levő bikacsokkal hadonászva, úgy fejelte, hogy Dulics a földre zuhant és a szenvedett sérülés következtében meghalt. A vádlott kijelentette, hogy csak a támadás ellen védekezett és amikor ütött, maga is már két helyen meg volt sérülve.

A vád kapcsán a bíróság a tanuknak egész sorát hallgatta ki. Egymásután felvették a tavankuti bál résztvevői s elmondották az eseményeket. Abban valamennyi tanu megegyezett, hogy a tamburazene miatt veszték össze és hogy a vádlott Mandics Frányó több oldalról meg volt támadva, amikor a végzetes ütés történt.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejeztével rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet, amely szerint a vádlottat a szándékos emberölés vád alól felmentette, egyúttal elrendelte azonnali szabadonbocsátását. A bíróság úgy találta, hogy önvédelem esete forog fenn, bár annak határait a vádlott félelemmel túllépte.

Az ítélet ellen Makszimovics Szevicszláv ügyész felebbezést jelentett be.

Csak fakultatív lesz a kisebbségi nyelvek tanítása a vajdasági tanítóképzőkben

A jövő tanévben még nem tanítják a magyar nyelvet a szombori tanítóképző-intézetben

Szomborból jelentik: A közoktatásügyi miniszter — mint ismeretes — rendeletet adott ki, amelyben elrendeli, hogy a vajdasági tanító képzőkben a jövő iskolaiévtől kezdve a kisebbségi nyelvek is tanítandók és pedig a szombori fiú- és női tanító képző intézetekben a magyar, a vrsaci tanítóképzőkben a német és a román nyelv.

A Bácsmegeyi Napló szombori munkatársa felkereste Terzin Pál volt országgyűlési képviselőt, a szombori fiú tanítóképző intézet igazgatóját, akinek kérdést intézett, hogy meg foglalkoznak-e kezdeni a jövő tanévben a szombori tanítóképzőben a magyar nyelv tanítását. Terzin igazgató információi szerint az intézet mindent megtett, hogy a miniszteri rendeletnek megfelelően a jövő tanévben meg lehessen kezdeni a magyar nyelv oktatását. Az újabb miniszteri rendeletnek megfelelően, az intézet két tanára Temerinac Dusan és Legetic Nikola, akik a magyar éra alatt a szombori görögkeleti szerb tanítóképzőben a magyar nyelv tanárai voltak, megbízást kaptak, hogy dolgozzák ki a magyar nyelv tanításának tantervét. A két ta-

nár a tantervet elkészítette és eszerint az első évben, vagyis a tanítóképző első osztályában a tanterv szerint a retorikát, a következő évben a poétikát és a felső osztályokban az irodalmat és a magyar nyelv gyakorlati tanításának módszerét kell előadni. A tanterv tehát, amely a miniszter jóváhagyása után lép érvénybe, a tanítóképző első osztályában a magyar nyelvet tanulni akaró növendékektől megkívánja annak a tananyagának ismeretét, amelyet a magyar nyelvű középiskolák első négy osztályában tanítanak. A magyar nyelv tanítását a tanterv heti három órában szabja meg.

A jövő tanévben azonban a magyar nyelv tanítása a szombori tanítóképzőben aligha kezdődhetik meg, mert bár a miniszteri rendelet szerint a szombori tanítóképző első osztályában 35 tanuló lehet felvenni, eddig 72 tanuló jelentkezett felvételre, de közöttük egyetlen magyar sem. Miután pedig a beiratkozó szláv tanítók között aligha van olyan, aki a magyar nyelv tanításához szükséges középiskolai anyagot ismerne, nem valószínű, hogy akadon jelentkező a magyar nyelv tanulására.

A miniszteri rendelet szerint ugyanis a magyar nyelv tanulása a szombori tanítóképzőben nem lesz kötelező a növendékekre, hanem csak fakultatív és a növendékek a szombori tanítóképzőben is választhatnak a magyar, német és francia nyelv tanulására között.

A magyar nyelv tanulásának még az akadályai is fennáll, hogy egyelőre nincs a magyar nyelv tanítására a tanítóképzőkre miniszteri engedélyezett tankönyv és így, ha meg is lenne valószínűsíthető már a jövő tanévben a magyar nyelv tanítása, akkor is ez csak jegyzetektől történhetne.

A kettősbirtokosok sérelme

Ünnepnapokon nem szabad átmenni a határon a földjeire

A szubotocai kettősbirtokosok körében nagy elkeseredést keltett a vasúti rendőrségnek az a rendelete, amely szerint a kettősbirtokosok vasárnap és egyéb ünnepnapokon nem mehetnek át a határon túli birtokaikra. A rendelet főképp azért sérelmes, mert a legtöbb kettősbirtokos iparos, vagy kereskedő, akiknek hétköznapiakon egyéb elfoglaltságuk van és többnyire csak vasárnapokon vagy ünnepnapokon van szabad idejük arra, hogy határon túli birtokaikra a munkát ellenőrizhessék.

A kettősbirtokosok többnyire fordultak a sérelmes rendelkezés visszavonására érdekében az illetékes hatóságokhoz, de mindannyiszor eredménytelenül. Mint-hogy a vasúti rendőrség továbbra is a legnagyobb szigorúsággal ragaszkodik a rendelethez, a kettősbirtokosok a pénzügyminiszterhez fordultak. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy semmi okot sem lát arra, hogy a kettősbirtokosok ünnepnapokon ne menjenek át a határon túli birtokaikra és ígéretet tett, hogy a sérelmet orvoslása végett intézkedni fog.

Remélhető, hogy ezek után a vasúti rendőrség sem fog sérelmes rendelkezéshez ragaszkodni és még mielőtt a pénzügyminiszter intézkedne ebben az ügyben, módot ad a kettősbirtokosoknak, hogy bármikor meglátogathassák Magyarországon fekvő földjeiket.

Az ókori sir

Irtó: Novoszel Andor

Nem tudom, ki hogy van vele, de én szeretek korán megvaecorázni. Ugyan nem mondhatnám, hogy valami nagyon koránfekvő ember lennék, oszt az alvásban zavarna a késői evés, de így vagyok szoktatva. Másnap csak érző az ember, ha nem a rendes időben evett.

Nem is fáj a gyomrom soha. Azért elgyűn az, hogy az ember aszondja: nem tom mi van velem, de baj van a gyomrommal. Az asszony meg olyankor mindjárt kész a szóval: mondtam ugye az este, hogy azt a harmadik darab húst hagyj meg, de persze én mindig hiába beszélek.

Arra vetek, hogy tán az uborka salátában lesz a hiba, én meg így, de nagyon szerény hangon. Pedig mondom sose fáj a gyomrom, de az ember mégis áttalja a felesége előtt, hogy minden ok nélkül egy kis pálinkát igyon. Nem azért mintha így — vagy úgy, de szót spórolok vele.

Épen ilyen kis pálinkázást intéztem el a vizitszobában, merthogy nálunk a pálinka bent lakik a vizitszoba kisasztalán, ámbár sokkal célszerűbb lenne, ha kint tartaná a feleségem a gangban, amikor benyit a prakszí.

No épen jókor mondom, fogja ezt a poharat.

Köszönöm, de most ettem épen egy kis vajás kenyeret, utána nem tudok pálinkát inni, de meg már ittam is utána egy kis szilvóriumot.

No csak semmi kifogás, jó kis eperpálinka ez.

Eperpálinka? az más, az gyógyhatásu, mondta a prakszí és szinte gyógyította magát.

Hát mi lőt hozott öcsém? Kérte a gyógyszerész ur, fáradna át hozzánk.

Nem tudja mit akar? Nem, fogalmam sincs róla, egész reg-

gel a lexikon van a kezbe, azt olvasgatja.

No mindjárt ott leszek. Alig következett el a prakszí fölünk, már én is fölcihelődtem, hogy indulnék. Hallod hékám, szólok az asszonynak, átmék egy kicsit a komához, aszondja a prakszí valamibe főnnakadt, segíteni hív.

No eltalálta, kit hívjon, így a feleségem, de én úgy tettem, mintha nem hallanám.

Ahogy befelépek a patikába, nagy vitatkozásba találok a komát az orvossal.

Gyere csak aszondja a koma, próbáld te meggyőzni a doktort, ha tudod. Miről van szó?

Örültségről, így a doktor, a komád örültségről.

A prakszí elkaiffantotta magát.

Mit röhög maga, maga...

De amíg a koma az odaillő becsület-sértést kereste, addig a prakszí kivágta magát, hogy aszondja a doktor ur tévedésit.

Az más aszondja a koma.

Hát arról van szó kérlek, kezdi a koma, tudod a szőlőm végiben van egy domb. Miután az egész vidék itt olyan lapos, mint a, mint a, szóval lapos, hát azt a dombot nem a természet izé.

Mit szólsz hozzá?

Ámbár fogalmam se volt róla mit akart a komám mondani, nem mertem újra kérdező, mert láttam a mérgit, hát aszondtam, itt nálunk, különösen mostanság minden lehet. Magamba, majd lassan a beszédjükből rágyűök, miről a nagy disputa.

Bolondéria, így a doktor. Hun vagy avar sírokat akarsz itt feltalálni és épen a te szőlőd végibe. Inkább találj föl valamit jó hőmővesztőt, azért vagy patikus. Hagyd te azokat a sírokat amik úgy sincsenek mifelénk.

Pardon, szól bele a pult mögül a prakszí. Csóka sokkal kisebb hely, mint minék és ha ott tudtak találni, akkor azt hiszem, hogy a gyógyszerész ur is fog találni.

Látzott a komán, hogy a prakszí minden bűnét megbocsátotta ezért az okos beszédért.

Hozza ki ílam a törkölyt így a koma, de olyan lágy hangon, hogy szinte én is elérékényültem.

Ahogy kihozta, oszt öntött a poharakba, a doktor is szelidebb lett.

A koma nem igen nagy szónoki tehetség amugy, de a törköly jótékonyan szokta beölyösölni. Így pálinkázás közben aztán egész értelmesen elmondta, hogy neki nagy a gyanúja, hogy a domb alatt, már mint a szőlője mellett, domb alatt érdekes leltre fogunk bukkanni, és a gyanúja, hogy aranyakra és drágaköves ékszerekre is fogunk találni.

Ahogy javában magyarul a koma, begyűn a patikába a káplán.

A koma intett hogy hallgassunk előtte.

A káplán ur is leült közénk. A prakszí neki is hozott poharat. Ahogy önt neki, elkezd könnyezni. Hát magának mi baja van, kérdezi az orvos?

Én már előre tudtam, hogy baj lesz a prakszival, mert láttam, amíg minék hármában a tudományai birkoztunk, titokban könyv nélkül nyakalta a törkölyt. Még magamba, ha ez a cudar erős törköly összekapaszkodik az én eperpálinkámmal, ami már a prakszim belül van, csunyán földhöz teremtik a józan eszét, mert amugy is gyenge a természet. Nem dicsekvésből mondom, de olyan eperpálinkám van, hogy a budzsáki kántor, akit megkínáltam vele, aszonta: ez már igen, ez már teszi.

Pedig az igazán ért hozzá.

Mondom könnyezik a prakszí, de nem szól vissza az orvosnak.

Ahogy oszt kocintunk, egyszerre hangosan elbőg magát: tisztelendő ur hallgassa meg egy apátlan, anyátlan árva panaszát, ne engedje meggyalázni drága szüleim sírját.

A káplán nem régi ember nálunk, hát nem igen ismeri a prakszit, egész megállazkodott.

De kérem, csillapodjék, ki akar ilyen rettenetes dolgot elkövetni?

A doktor ur így a prakszí keserves

zokogással, néhány hitvány arany ékszerért.

Nagy keservesen aztán le is fektettk a szobájában.

Sose lesz belőle valamire való gyógyszerész, aszondja a koma, nem bírja az italt.

Szegény árva sajnálkozott rajta a káplán, talán majd csak megerősödik a természet.

Nem árva ez, él apja-anyja, így a koma, csak a törköly erős neki.

Ámbár magam se hittem, hogy valami hun vagy avar fejedelem sírja rejtőzne a koma szőlője mellett, de hát ráhagytam, magamba, úgy se nekem köll ázni, vigye a patvar, akárhogy is fölturják azt a dombot.

Dél volt mire szétszédítettük a patikából.

Ebéd után egy kicsit ledütem. A koma ébresztett föl, hogy aszondja korábban vaecorázzak, mert estetem jön er-tem kocsin, oszt kim gyűnk a természet, már mint a domlhoz.

Csakugyan ott is állt a kocsi előtem, alighogy a számat megtörtültem. A koma maga hajtott. Háttul a prakszí üt, kezébe a bicikli lámpát szorongatva.

No mondom, hát a kocsi? Barátom ilyen fontos dologba fölösleges beavatni mindenkit.

Ahogy most föllépek a kocsiira, három ásót látok lefektetve a kocsi fenekén.

Minek mondom három ásó?

Mer hárman vagyunk, így a koma.

Tán csak nekem nem szántál ásót, nem igen tudok én az lyesmihöz.

Meglátod milyen élvezet lesz. Olvas-hatad, hogy egyetemi tanárok étlen-szomjan képesek napesig egy-egy rézl sírban turkálni.

De azért valahogy nem egészen voltam meggyűntatva.

Megis érkezünk oszt a komám szak-szerű vezetésével kezdtek is az ásást. Míg tettem néhány ásó nyomást, fálás nyílalt a derekamba.

De bön az ördög ebbe a pogány avar fejedelembe mondom mérgesen én ugyan nem bolygatom tovább. Ha kétezer esz-

A bácskai szlovákok háromnapos ünnepe

Szent-Mártonnapi ünnepségek
Bácski-Petrovácon

Noviszadról jelentik: A bácskai szlovákok szombaton, vasárnap és hétfőn nagyszabású ünnepség keretében ülték Szent Márton napját. Szombaton reggel már több mint kétezer vendég érkezett Bácspetrovára és a vendégeket magánházakban szállásolták el. Szombat délután a Jugoszláviában élő és Csehszlovákiában tanuló akadémiai ifjúság a vendégek érkezett csehszlovák akadémiai tanulókkal együttes ülést tartott. Este ismerkedési est volt.

Vasárnap reggel kilenc órakor ünnepélyes formák között megnyitották a szlovák népviseleti és kézmunkakiállítást, mely látványosan szép volt. A kiállításon bemutatták a szlovákok többévszázados régi, történelmi viseletét és házi rendezéscit. A kiállított tárgyak között volt egy 1869-beli szlovák szoba, korhű bútorokkal és abból az időből származó népviselethe öltöztetett babákkal. A színes kézmunkák nagyon szépek voltak és általános feltűnést keltettek.

Vasárnap délelőtt tízenegy órakor a noviszadi 7-ik gyalogezred szokosapata, a noviszadi, a szombori, kulpini, petrováci és egyéb szokolegyesületek küldöttei felvonultak a községháza előtti tere, ahol díszfelvonulást rendeztek a Miletics Szvetozár-kerülethez tartozó szokolegyesületek központi elnöke: dr. Pavlasz Ignját noviszadi ügyvédi előtt, aki a díszfelvonulás után szemlélt tartott a kivonult szokolegyesületek felett, majd lendületes beszédben üdvözölte a Szent Márton-napi ünnepre Petrovára érkezett csehszlovák delegátusokat. *Hrn-csnar* Gyuró községi bíró, Bácskpetrovác község előjárósága nevében meleg szavakkal köszöntötte a Petrovára érkezett vendégeket és katonákat.

Vasárnap délután tartották meg a Jugoszláviában élő csehszlovák asszonyok szervezkedő gyűléseit, amelyen kimondták a csehszlovák asszonyok egyesületének megalakítását és a csehszlovák asszonyok kulturális és szociális törekvéseinek fokozott támogatását. Délután négy órakor a szokolegyesületek tornamutatókat mutattak be, amelyek nagy tetszést arattak. A 7-ik gyalogezred szokosapatajának tornamutatói és szabadgyakorlati különösen kiemelkedő látványt nyújtottak. Este akadémia volt, amelyen a szokosapatok kisebb osztályai, továbbá műkedvelők vettek részt. Előadás után tánc volt.

Hétfőn reggel kilenc órakor a *Jadran-*

tendeig meg volt békességben, ezt a néhány évet, ami a föltámadásig még hátra van megvárhatja, avval lecsaptam az ást.

Ne bolondozz komám, így a patikus, ne kockáztasd a világhírűvünket azért a rozoga derekadért.

Hasztalan volt minden rábeszélés, nem vettem többet ást a kezembe, hanem lehevertem a föbe.

A koma meg a prakszi dolgoztak szorgalmasan, bár a prakszi még mindig széduilt volt egy kicsit a reggeli pálinka ivástól.

Ahogy beesteledett, a prakszi meggyújtotta a bicikli lámpáját.

Legalább a lámpát tartsd. Hát azt tartottam is.

Egyszer csak megszólal valaki a hátunk mögött a sötétben. A prakszi majd helesett a gödörbe, úgy megijedt.

Az öreg Babarci a mezőn köszöntette ránk a jóestét.

No mire végzik?

Ehum-e, ásnak, mondta a koma.

No-no mondja Babarci, iót tesz egy kis mozgás az uraknak is, ámbár a dombért kár, hogy így leszedik a tejeit.

Mért volna kár mondom. Mert nehezen herdnak össze.

Kicsodák? — kérdezi a koma, de olyan hangon, hogy a lámpást majd kiejtettem a kezemből.

Mink eszöszök, ez előtt jó husz egy-néhány esztendővel, hogy jobban állásunk messzire.

Hazafelé nem szólt egyikünk se. Ahogy a kocsirol leszállunk, aszondja a koma: no ha ebből kitudódik valami akkor először is lelévöm a prakszit.

A prakszi akart valamit mondani, de ahogy ránézett a komára, elakadt a szava, oszt beodalgott a kiskapun.

Egész éjszaka borogattam a derekam. Amint egy-egy nyílaláskor a komának kívántam, oszt a kívánságom fogott volna ő még keservesebben forgolódott volna az ágvában, mint én.

szka Strazsa bácspetrováci fiókja tartott ülést, amelyen a csehszlovák akadémikusok is résztvettek. Délelőtt tíz órakor a szlovák gazdasági és kulturkonferencia vette kezdetét, amelyen a szlovákokat

elsősorban érdeklő gazdasági és kulturális kérdéseket vitatták meg. A konferencia délig tartott, melynek befejezése után a vendégek tiszteletére díszebéd volt. Délután négy órakor *Hurban Vla-*

dimir evangélikus lelkész tartott előadást. Fél öt órakor labdarugómérkőzés volt, este pedig műkedvelőelőadás, mellyel a háromnapos Szent Márton-napi ünnepség véget is ért.

Előnyomulnak az északkinai csapatok Csang-Kai-Sek lemondott minden tisztségéről

Sanghaiból jelentik: Csang-Kai-Sek tábornok kiáltványt intézett a kínai nemzethez, amelyben bejelenti, hogy a katonai műveletek során követett taktikája és veresége feletti kritikák miatt, valamint arra való tekintettel, hogy a Kuomintang szakadásaért őt teszik felelőssé,

minden tisztségéről lemond.

Feng tábornok új külügyi biztost nevezett ki a hankai kormány volt orosz tanácsadójának, Borodinnak személyében.

A kínai helyzet napról-napra zavarosabb lesz. A déli front teljesen felbomlott és a tábornokok közt

megszűnt minden kontaktus és egyik nem ismeri a másik helyzetét.

Az északi csapatok kiharosítva a déliek viszálykodását, folytatják előnyomulásukat.

és mind több tért hódítanak. Egyes kínai városokban több koleraeset fordult elő.

„A kisantant-államok külügyminiszterei sohasem fognak belemenni a trianoni szerződés revíziójába“

A Narodny Listy cikke lord Northcliff halálának ötödik évfordulóján

Prágából jelentik: A *Narodny Listy* abból az alkalomból, hogy hétfőn volt lord Northcliff halálának ötödik évfordulója, felveti azt az eszmét, hogy Prága városa nevezze el egyik szép terét, vagy uccáját a néhai lordról, akinek elvéülhetetlen érdemei vannak a csehszlovák köztársaság létrejövételében. A lap egyben összehasonlítja lord Northcliff működését *livérének*, lord Rothermere-nek tevékenységével és azt kérdi: hogy mi indíthatta lord Rothermet a

csehszlovák köztársaság elleni támadására és hogy épp Csehszlovákiát válassza akciójának célpontjául.

Hiszén — írja a lap — az egykori Magyarország területéből Csehszlovákia mindössze 22.2 százalékot kapott, holott Románia 36.4, Jugoszlávia pedig Horvátországon kívül 7.4 százalékkal gyarapodott.

Sem a román, sem a jugoszláv külügyminiszter sohasem fog belemenni a trianoni békeszerződés revízió-

jába. Benesben pedig emberére akadt Rothermere és Magyarország — fejezi be a lap a cikkét.

A *Lydove Listy* is vezércikkben foglalkozik a Rothermere-akcióval és fejtegetéseit a *Times* legutóbbi cikkéhez fűzi, amelyben arról volt szó, hogy a közép-európai államokban a nemzeti kisebbségeknek asszimilálódniuk kell. Ezzel kapcsolatban a lap a legélesebb támadást intézi a csehszlovákiai magyarság és annak vezetői ellen.

Be akartak-e lépni Pribicevicsék a kormányba?

A pártvezér cáfolja a miniszterelnök nyilatkozatát

A demokraták nem egyeznek bele Spahó elejtésébe

Beogradból jelentik: *Vukicsevics* Velja miniszterelnök és *Marinkovics* Voja külügyminiszter bledi utazása folytán a beogradi politikai tevékenység a minimumra redukálódott. A pártok érdeklődésének homlokterében *Vukicsevics Veljának a Politikában megjelent nyilatkozata áll, amely általános feltűnést keltett.* A miniszterelnöknek ehhez a nyilatkozatához úgy a *Pribicevics*-párt, mint a demokraták és a *Pasic*-frakció igen éles kommentárokat fűznek. *Pribicevics*, akinek pártjáról a miniszterelnök azt állítja, hogy szívesen belépett volna a kormányba, vezérének felállításával is, a következőket mondta az újságíróknak:

— Valóban el lehetünk ragadtatva, hogy olyan miniszterelnökünk van, mint *Vukicsevics* Velja. Most már ítéljük meg *Vukicsevics* képességeit, aki egyetlen csapással szétmorzsolhatott volna, elvehette volna pártomat és drámai módon szabadult volna meg legradikálisabb ellenfelétől, de ő ezt nem tepte meg. Képzeli, milyen szenzáció lett volna, ha pártom megtagad engem és *Vukicsevics*et ismeri el vezérének. Ezt a jelentékeny sikert azonban *Vukicsevics* elmulasztotta. Hogy őszinte legyek, engem meglepett *Vukicsevics*nek ez a tehetetlensége. Ezek után azt hiszem, mindenki meg fogja érteni, hogy *Vukicsevics* arra sem alkalmas, hogy az államügyeket vezesse. *Vukicsevics* nyilatkozata a független demokrata párttól nem felel meg a valóságnak. Senkinek a pártomból esze ágában sem volt, hogy a kormányba belépjen. Hogy mennyire nem felel ez meg a valóságnak, kiderül abból is, hogy *Vukicsevics* egyetlen egy címbert sem nevezett meg azok közül, akikről azt állította, hogy be akartak lépni a kormányba.

Egy demokratapárti volt miniszter *Vukicsevics* nyilatkozatáról a következőket mondotta:

— *Marinkovics* már kategorikusan kijelentette, hogy a pártegység alapján áll

és megcáfolta a negyedik pátról szóló híreket. *Marinkovics* más alkalommal azt is kijelentette, hogy ha a főbizottság kívánja, kilép a kormányból. Ezért *Vukicsevics* erősségére *Davidovics*sal szemben nem helytálló. Egyébként *Vukicsevics*-pártjában annyi csoport, hogy sokkal könnyebb neki, ha azt mondja, hogy más pártban is vannak csoportok. Ami *Davidovics*hoz intézett fenyegetéseit illeti, azok is deplasziroztak. Ha van a kezében valami anyag, tegye azt közzé. Végül a demokrata egyesülés szilárdaságához nem fér kétség, a muzulmán párt vezetősége és tömegei az egyesülés mel-

lett vannak.

Nagy feltűnést keltett *Vukicsevics* nyilatkozatának az a része is, amely *Spahó* szandsági jelölésével áll kapcsolatban. *Vukicsevics* kijelentette, hogy *bűnvádi eljárás fog megindulni azok ellen, akik Spahó listáját, Spahó előzetes hozzájárulása nélkül benyújtották. Radikális párti körök szerint Spahónak emiatt az affér miatt ki kell lépnie a kormányból*, de a demokraták semmiesetre sem egyeznek bele *Spahó* elejtésébe. *Vukicsevics* és *Marinkovics* bledi tanácskozásuk alkalmával minden valószínűség szerint ezt az ügyet is meg fogják vitatni.

A Balkán gazdasági válságáról is tárgyal a Népszövetség szeptemberi ülészaka

Az európai országok Amerika gazdasági versenye ellen

Beogradból jelentik: A *Bácsmegyei Napló* munkatársának a napokban alkalma volt beszélgetést folytatnia egy diplomatával, aki Jugoszlávia szerepét a szeptemberi népszövetségi tárgyaláson a következőképpen vázolta:

— A jugoszláviai gazdasági köröket igen nagy mértékben foglalkoztatják a szeptemberben egybeülő genfi népszövetségi konferencia tárgyalásai. A Népszövetség szeptemberi ülésén rendkívül fontos kérdések kerülnek a napirendre, így a *fégyverkezés* kérdése mellett tárgyalásra kerül ismét az ópiumtermesztés problémája, a nemzetközi tranzit kérdése, de behatóan fog foglalkozni a Népszövetség a júniusi genfi nemzetközi gazdasági konferencia határozataival is. A júniusi gazdasági konferencia Európa gazdasági fejlődésének nehézségeiről elkészített határozatokat átadta a Népszövetség titkárságának, hogy foglaljon állást ezekben a kérdésekben. Ezek a határozatok csak nagy általánosságban foglalkoztak a nemzetközi gazdasági problémákkal, de a részletekben egyáltalán nem mentek bele és *nem tárgyalta*

a konferencia a Balkán rendkívül nehéz és zavaros gazdasági bajait sem. A júniusi gazdasági tanácskozásokon szóba kerültek a hosszulejárati nemzetközi kölcsön visszafizetések módozatai is, amelyeknek a törlesztése a mai nehéz gazdasági viszonyok között nagy gondot okoztak a háboruban résztvevő államoknak, így Jugoszláviának is. A háboruban résztvevő államok a nagy nyugati országoknak nagy pénzüsszegekkel maradtak az adóssai és ezeket az adósságokat, most vagy áruban, de legfőképpen pénzben kell visszafizetniük. Anglia a háború előtt, mint a világ legnagyobb hitelezője állandóan passzív kereskedelmi mérleggel küzdött és a hitel visszafizetéseket mindig áruban követelte. A háború után azonban Amerika lett a világ főhitelezője. Amerikának állandóan aktív a kereskedelmi mérlege és magas vámokkal védi az iparát az európai áruversennyel szemben. Ma tehát Európának pénzben kell visszafizetnie minden amerikai tartozást és ezért van ma nagy tökehiány Európában. Anglia és Franciaország is adóssai Amerikának

és ezeknek az államoknak óriási kammat és tokeszolgálatást kell teljesíteniük.

— Amerika 1921 óta 1926-ig több mint négy milliárd dollár értékű kölcsönt adott a különböző országoknak. Az amerikai tőke hatmilliárd tőke erejéig van érdekelve külföldi részvénytársaságokban és egyéb magánvállalatokban: rövid lejáratú kölcsönt Amerika egymilliárd és ötszázmillió erejéig nyújtott Európának. Ezekből a kölcsönökből Jugoszlávia alig látott valamit és amit látott, azt is csak budapesti és bécsi követteléssel kapta meg. Jugoszláviának vissza kell fizetnie a külfölddel szemben fennálló adósságait. Ezt pedig csak kétféleképpen teheti meg: vagy emeli állandóan adóbevételeit, vagy pedig új jövedelemforrások után kell néznie. A felemelt adózás tönkretenné iparunk fogyasztó közönségét, viszont az iparunk és mezőgazdasági

életünk nem tudja megkapni azokat a kölcsönöket, amelyek az új jövedelemforrások megteremtésére szükségesek. Ezért van az, hogy a jugoszláv piac kénytelen állandóan magas vámpolitikát folytatni, mert ez az egyetlen önvédelem, az amerikai nagytőke közvetett támadásával szemben, amely elnyeléssel fenyegeti.

— Ezért a magam részéről rendkívül fontosnak tartanám, ha a genji népszövegségi ülésen a jugoszláv delegáció rámutatna a gyilkos amerikai gazdasági verseny által előállított helyzetre és nemzetközi gazdasági kérdések felvetésekor Jugoszlávia rámutatna arra a tarthatatlan állapotra, amely a háború utáni kölcsön és hitelpolitika miatt Középeurópában előállt. Rendkívül fontosnak tartanám, ha a genji delegáció vezetője olyan ember lenne, aki ért a gazdasági kérdésekhez.

Kiutasítják Magyarországról az idegen állampolgárokat

Monstre-raziákön keresik mindazokat, akiknek nincs rendben az állampolgárságuk

Budapestről jelentik: A belügyminisztérium bizalmas utasítására a főkapitányság épületében működő nyolcvenzete idegeneket ellenőrző hivatal két hét óta monstre-raziákat tart a vidéki városokban. A raziákat maga a belügyminisztérium idegenellenőrző osztályának vezetője irányítja mindazokban a városokban és községekben, ahol ez kívánatosnak mutatkozik.

A belügyminisztérium és a raziákat vezető rendőrőtanácsos határozott utasítást adott a raziázó detektíveknek, hogy a razzia nem a zsidók ellen irányul, hanem azok ellen, akik magyar állampolgárságukat, vagy Magyarországon való tartózkodási jogukat igazolni nem tudják. A razzia mindenütt rajtaütésszerűen történt. A detektívek sorra

járták különösen az északmagyarországi városokat: Miskolcot, Sátoraljajhelyt, Szerencset, Tokajt és több más helységet, ahol váratlan uccai raziákat rendeztek, sok helyütt pedig sürgős időzettel rendeltek be egyeseket a rendőrségre.

Vasárnap este érkezett vissza Budapestre a raziát irányító csoport vezetője s jelentést tett a raziák eredményéről. Eszerint összesen 391 olyan egyént találtak, akik magukat magyar állampolgároknak mondták, de nem tudták igazolni állampolgárságukat, továbbá 23 olyan egyént, akinek tartózkodási engedélye sem volt. Találtak több büncselekményekkel is gyanúsítható személyt is, akiknek azonnali őrizetbevételét rendelték el.

A vajdasági iparosok vrbászi kongresszusa az iparos-szakoktatás fejlesztését követeli

A Vajdaság fizeti a legtöbb adót és a Vajdaságban van a legkevesebb ipariskola

Vrbászról jelentik: Vrbászban hétfőn délelőtt kilenc órakor ült össze a vajdasági iparokongresszus, amelyen ötvenegy ipartestület képviseltette magát.

A kongresszuson, melyen Schmidt Fülöp, a vrbászi ipartestület elnöke elnökölt, dr. Mirkovics Misó, a noviszadi kereskedelmi, ipari és gyáripari kamara titkára másfél óras beszéd keretében terjesztette elő tartalmas előadói jelentését. Részletesen foglalkozott az ipari szakoktatás kérdésével és megállapította, hogy a Vajdaság az a terület, amelyben az ipar annyira fejlett, mint sehol az ország egyetlen tartományában sem. Ennek az a magyarázata, hogy a lakosság sűrűsége az aránylag kis területen lényegesen nagyobb, mint más területeken; a Vajdaságban egy négyzetkilométerre hetven lakos jut. Bácskára és Baranyára négyzetkilométerenként ugyolyan lakos, vagyis tízzel több jut, mint Franciaországban. De annak ellenére, hogy az ipar a Vajdaságban igen fejlett, a Vajdaságban levő ipariskolák nincsenek arányban a vajdasági iparosság erejével, még kevésbbé annak teljesítő képességével. A Vajdaságban a háború befejezése óta egy-egy személyre 1180 dinár egyenes adó jut, míg Szerbiában csak 407 dinár; a Vajdaságban egy négyzetkilométerre 75.000 dinár, Szerbiában 16.000 dinár egyenes állami adó jut. Az összes tartományokban mégis sokkal fejlettebb az ipari oktatás, mint a Vajdaságban. Mindegyiknek legalább egy technikai középiskolája és több ipari szakiskolája van, míg a Vajdaságnak mindezekből egy sincs. Dalmáciának, amely országrész az összes egyenes adóknak csak két százalékát fizeti, van technikai ipariskolája és két kereskedelmi tengerészeti akadémiája. A Vajdaságnak ellenben, amely az összes egyenes adó 25 százalékát fizeti, nincs egyetlen ipari szakiskolája sem.

Dr. Mirkovics ezután a felállítandó iparosiskolákról beszélt és hangsúlyozta, hogy iparosifjusági, technikai továbbképző iskolákra van szükség, ahol a

gyakorlati szakismereteken kívül meg kell ismertetni az iparosifjuságot a fontosabb kereskedelmi kérdésekkel és jelentősebb törvényekkel; szükség van azonkívül mestertanfolyamokra és pedig minden szakma számára.

A nagy figyelemmel hallgatott előadói jelentés után vita fellődött ki, amely után a kongresszus a következő határozati javaslatot fogadta el:

1. A kongresszus arra kéri a kereskedelmi minisztert, hogy reorganizálja a meglévő tanonciskolákat, hogy az iskolák egyuttal gyakorlati munkaiskolák legyenek, ahol a tanoncok technikai, kereskedelmi tudást és törvényismeretet sajátíthatnak el.

2. A kereskedelmi minisztert megkéri a kongresszus, hogy állítson fel a Vajdaságban minden szakma részére szakiskolát.

3. A kongresszus elvárja az államtól, hogy a szakiskolákhoz szükséges tantervek részére tanfolyamokat létesít és ezeket a tanfolyamokat végzett tanulókat az állam fizeti.

4. A kongresszus azt kívánja, hogy az új elemi iskolai törvény kidolgozásánál az az alapelv érvényesüljön, hogy a népiskolák is gyakorlati munkaiskolák legyenek, amelyek a munka iránti szeretetet és tiszteletet beoltják az ifjuságba.

5. A kongresszus kívánja, hogy az elemi iskolai, az ipar- és tanonciskolai törvények kidolgozásánál a legnagyobb gondot fordítsák arra, hogy ez a három törvény egymást kiegészítse.

6. A kongresszus végül azt kívánja, hogy a Vajdaságban, ahol a kisipar és a gyáripar sokkal fejlettebb, mint az ország többi területén, technikai középiskola létesüljön, amelynek megnyitását a noviszadi kereskedelmi ipar és gyáripari kamara már 1925-ben kérte és amelynek alapítására az 1926/27-es állami költségvetésben az alapítási költségek egy részét már felvették.

Dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, a

noviszadi kereskedelmi, ipari és gyáripari kamara főtitkára mondott ezután közel háromórás beszédet, amelynek során részletesen foglalkozott a nyugati államok iparának fejlődésével és különösen részletesen az előretörő német iparral, majd statisztikai adatok alapján ismertette a vajdasági ipar helyzetét.

— Az iparosság válsága — mondotta többek közt — arra készíti az iparosokat, hogy kalkulációjukban alkalmazkodjanak a kényszerhelyzethez. Az ipari munkák helyes kalkulációja az iparosok életkérdése lett, de ehhez alapos iskolázottság szükséges. Németországban ezt a kérdést szervezeti úton iparkodnak megoldani és e téren már jelentős sikereket értek el. Az iparosok közt vannak olyanok, akik el akarnak szakadni a három egyesített szakmából álló kamarától és önálló iparoskamara felállítását sürgetik, mert ezáltal az iparosok érdekeinek hathatósabb megvédését remélik. Abban az esetben, ha a meglévő kamara ipari szekciójának nem volna teljes autonómiaja, akkor indokolt lenne az önálló kamara követelésének eszméje. Nem állhat az iparosság érdekében, ha elszakad a kereskedelmi, ipari és gyáripari és gyáripari kamarától és önálló kamarát állít föl, mert a kamara kettéválasztása csak a kamara üzemesökének, a terhek megnagyobbodását jelentené. A hiba nem a közös kamarában, hanem az elavult, korhadt ipartörvényben keresendő.

Koszics dr. beszéde után hosszabb vita fellődött ki arról, hogy lehetne egy olyan szervezetet teremteni, mely a bácskai és baranyai iparosság érdekeit megvédelmezhetné. A szónokok megállapították, hogy erre nem alkalmas az önálló iparoskamara sem, de a Beogradban székelő országos iparosszövetség sem tudja a Vajdaság külön sereleméért az iparosság erejét harcba vinni. A kongresszus végül magáévá tette azt a javaslatot, hogy a begradi iparosszövetséggel karöltve egy Bácskára és Baranyára kiterjedő iparosszövetséget létesítsenek.

BERLINI ANZIX

A Wannsee mellett fekvő két vasúti állomáson vasárnap kilencvennyolcezer jegyet adtak ki. Ennyien rándultak ki strandolni ide. Ugyanezen a vonalon fekszik Potsdam, ott ötvenezeren voltak. A többi strandot és kirándulóhelyet — Berlin környéke tele van velük — hasonló arányban lepték el a berliniek.

A számok így, olvasva, szinte elképzelhetetlenek.

A Wannsee-pályaudvaron eszembe se jutott, hogy sokan vagyunk. Minden különösebb tolongás nélkül helyet kaptam a vonatban. A palicsei Perronon, amikor vasárnap délután nem tudta magát beverekedni az ember a zsúfolt tehervagonokba, sokkal impozánsabbnak látszik a forgalom.

*

Organizálni tudnak. Tudnak?

Néha még ebben is kételkedem. Az például még nem jutott eszükbe, hogy postabélyeget lehet másutt is árulni, mint a postán.

Ha az ember egy ötpennigés helyeget akar vásárolni, elmászhat érte a revier másik végében fekvő postahivataltba.

A trafikok, minden házban van kettő, nem tartanak helyeget. Igaz, újságot se. A legtöbb trafikban még gyufát se kapni.

Palackbort azonban majdnem mind árul. Valamelyik elkezdte és a többi utánozza.

*

Felesőgetni nem lehet a negyedik emeleti lakásba, mint Bácsben, vagy Pesten. Fűtyni kell. A berlini megáll az ucca közepén és felfűtyni.

Hu-t!

Berlinnek mind a négy milliő lakosa egyformán fűtyni.

Nem tudtak kétféle fűtjelzést kitálatni.

Ha valaki feluhog a feleségének az egész uccában minden ablakból kinéznek. Azt hiszik, hogy őket hívják. Csak a külföldiek fűtynének másként.

Az egész porosz felhetségtelenség benne van ebben az uniformizált fűtyszóban...

*

A grunewaldi löversenyen a sorsolási verseny győztesét, egy Oran nevű pari-

pát kijátszották a nézők között. A szerencse egy lichtenbergi kolbászgyárosnak kedvezett. Egy márkáért jutott versenylőhöz.

Rögtön megjogta a tellvér zabláját és haza akarta vezetni. Az Oran volt tulajdonosa vissza akarta vásárolni tőle és ezerötven márkát ígért érte. De a kolbászgyáros nem adta. Állítólag versenystállót akar alapítani.

A dolog mindenesetre gyanus.

*

Az Avus-pálya északi fordulójánál nemsokára megkezdik építeni az új világlítótornyot. 1930-ra készül el a nagy építőipari kiállításra. Ötszáz méter magas lesz. A világ legmagasabb tornya. Az Eiffel csak háromszáz.

Lefőzni Páris.

Ha a franciáknak van egy háromszáz méteres tornyuk, akkor Berlin nem adhatja ötszázon alul.

Soha egy eredeti ötletük nincs.

Ahhó! élnek, hogy tökéletesítik, amit más kitalál. Ahogy az ökörszem tökéletesítette a sas rekordját. Egy szem sincs bennük a sashól. Inkább...

*

Az óceánt például négyezer év múlva sem jutott volna észukbe átrepülni.

De ha Lindbergh, Chamberlin és Byrd átrepülték, akkor ők is át fogják.

Jobban.

Még pedig vagy gyorsabban, akkor büszkének lesznek a sebességi rekordra. Vagy lassabban, akkor hencenni fognak az időtartam-rekorddal.

*

Mindennap új folyóirat jelenik meg a meztelenség kultuszának terjesztésére. Az újságos bódék kirakatai tele vannak velük.

A címlapján mindnek aktfelvételek.

Ki veszi ezeket? Soha nem láttam, hogy valaki megállt volna az ilyen pornografikus kép előtt. Még a suszterinasokat sem érdekli. Ahol nincs erkölcsvédelem, ott nem csemege a pikantéria. Ha valahol üzletet csinálnak ezek az újságok, akkor a kis városokban és falvakban ott az emberek még erkölcsösesek és izgatja őket a nuditás.

(d. t.)

HIREK

HÁRFA

Madár csipog az akáclombban
Kinyitottam az ablakom.
Egy hárfá zeng a csillagokban
Bűnös zengését hallgatom.

A városi toronyóra
Elűtötte az éjszét.
A hold fényét vidáman szórja
Kalandozik a képzelet.

A hártá fellegek közt száll át,
A kék egekben zengve ing,
Az alvó abba hagyja álmdt,
Felébrednek rá vágyaink.

Hangjában örök bánat lánzol,
Édes zenéje drága kincs:
Dalol a régi ifjuságról
S a boldogságról, ami nincs.

Ambrus Balázs.

*

— Sztankovics Szvetozár miniszter Noviszadon. Noviszadról jelentik: Sztankovics Szvetozár miniszter hétfőn Noviszadra érkezett, ahol résztvett a radikális párt tanácskozásain. Sztankovics miniszter kedden reggel visszautazott Beogradba.

— Ismét Zaimisz alakítja meg a kormányt. Athenből jelentik: Konduriotisz köztársasági elnök ismét Zaimisz volt miniszterelnököt bizta meg kormányalakítással. Zaimisz a köztársasági elnök kívánságára koalíciós kormányt akar alakítani és már meg is kezdte a tárgyalásokat.

— Új városi mérnök Noviszadon. Noviszadról jelentik: A belügyminiszter a noviszadi városi mérnök hivatalhoz mérnökké kinevezte Szahmeiszter Daniló noviszadi építésügyi igazgatósági mérnököt.

— **Letartóztatták a szremszki-karlovci Fruska-Gora bank volt igazgatóját.** Noviszadról jelentik: Több, mint három éve, hogy a Szerémség egyik legerősebb pénzintézete, a szremszki-karlovci Fruszsido templom folyó év augusztus egészségét kéri maga ellen, amit el is rendelkeztek, de ugyanakkor a bank hitelezői büntető feljelentést is tettek a bank és annak igazgatósági tagjai és adminisztratív igazgatói ellen. Nagy feltűnést kellett hogy a szremszki-mitrovicai kerületi törvényszék vizsgálóbírája most három év után utasította a szremszki-karlovci járásbírószéket, hogy azonnal tartóztassák le Balugdzsics Pavle volt ügyvezető igazgatót. Balugdzsicsot kedden bekísérik a mitrovicai ügyészség fogházába.

— **Öngyulladás okozta a vrbászi cukorgyár anyagraktárában keletkezett tüzet.** Vrbászról jelentik: A vrbászi cukorgyár anyagraktárában, mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt tűz ütött ki és a raktár teljesen elhamvadt. A tüzvizsgálatot most tartották meg. A tűz keletkezésének okát nem tudták pontosan megállapítani, de valószínűnek látszik, hogy a tüzet öngyulladás okozta. A három millió dinár kár biztosítás révén megtérül.

— **A Noszty-fiu Sztaribecsejen.** Sztaribecseiről jelentik: A sztaribecseji iparos olvasóköri műkedvelő gárdája vasárnap este nagy sikerrel játszotta „A Noszty-fiu esete Tóth Mariával” című vígjátékot. A szereplők valamennyien nők voltak. A közönség tapssal ünnepelte az ügyes szereplőket. A rendezés és a betanítás munkájáért Hajdu András táutót illeti a dícséret.

— **Szabadiábra helyezték özvegy Gábor Arnoldét.** Budapestről jelentik: Özvegy Gábor Arnoldét, a Budapesti Hirnapló volt kiadóhivatali igazgatóját — mint jelentették — a lapvállalatot likvidáló bizottság visszaélésekkel vádolva, Gábornét letartóztatták, de a vizsgálóbíró a szabadiábra helyezése mellett döntött. Az ügyész felebezésére a vádlottnak került az ügy, amely kedden óváhagyta a vizsgálóbíró végzését és Gábornét szabadiábra helyezték.

— **Egyhavi fogházra ítélték a bácsopolai plébános rágalmazóit.** A szuboticeai „Szervezett Munkások” című lap 1926. év augusztus hatodik számában „A bácsopolai plébános ur szociális problémái” cím alatt cikk jelent meg, amelynek sértő tartalma miatt, Barsi Viktor bácsopolai római katolikus plébános, sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt eljárást indított a lap ellen. Az eljárás során Domány János, a „Szervezett Munkások” szerkesztője, Gombos János szuboticeai fodorász nevezte meg a sérelmes cikk szerzőiként. Ebben a sajtóperben kedden tartotta meg a főtárgyalást a szuboticeai törvényszéken a Pavlovics-tanács. A tárgyaláson nem jelen meg a vádlott Gombos, aki jelenleg katonai szolgálatát tölti ki és Debárbán van az állomáshelye. Míután az elnök megállapította, hogy a vádlott a főtárgyalásra szabályszerűen és a kellő időben meg volt: idézve és az idézést át is vette, a tárgyalást a vádlott távollétében megtartották és miután a vizsgálót során a vádlott elismerte, hogy a sérelmes cikket ő írta és a felelősséget a cikkért vállalja, a bíróság a vádlottat büntetésnek mondta ki sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében és egy havi fogházra ítélte. Amikor az ítélet már ki volt hirdetve, jelent meg a tárgyalási teremben Gombos János, akivel azután az elnök közölte, hogy a tárgyalást már megtartották és az ítéletet meghozták.

— **A csatorna halottja.** Noviszadról jelentik: Bacsokopetrovoszelón a Péter Király-csatornába fulladt Jánoska Teréz tizenhat éves leány. A leány holttestét megtalálták és szülei lakására szállították.

— **A Fruskagóra turistaegyesület kirándulása a Dunán.** Noviszadról jelentik: A juozsláv turista egyesületük augusztus 27-én tartják kongresszusukat Arandjelovac firdőn. A kongresszuson a noviszadi Fruskagóra egyesület is képviseltetni fogja magát. A noviszadi Fruskagóra turista egyesület kirándulást rendez a Dunán Turn-Szeverinig. A kirándulás 28-án és 29-ikén lesz és a társak részvételüket már bejelentették a titkárságnál.

— **A tizenhárom évnél idősebb gyermekeket nem veszik fel a középiskolák első osztályába.** Beogradból jelentik: Előfordult, hogy a középiskola negyedik, vagy ötödik osztályából kaptak egyes tanulók katonai behívót. A közoktatásügyi miniszter most rendeletileg utasította az összes középiskolák igazgatóit, hogy az intézetbe való felvételnél szigorúan ragaszkodjanak a törvényes szabta korhatárhoz. Tizenhárom évnél idősebb gyermek nem vehető fel a középiskola első osztályába.

— **A szombori dalosverseny.** A szombori dalosverseny rendezősege közli, hogy a verseny magyar csoportjának első díját két részre osztották, mivel a szuboticeai Iparos Dalárda és a noviszadi Polgári Magyar Dalárda holtversenyben lettek első és így osztoznak az első díjon. A második ezek szerint a szombori Kaszinó dalárdája lett.

— **Péntek esti istentisztelet a noviszadi zsidótemplomban.** A noviszadi zsidó templomban folyó év augusztus hó tizenkilencedikétől kezdve, a péntek esti istentisztelet fél hét órakor kezdődik.

— **Elfogott betörő.** Noviszadról jelentik: A bácsokogradistai csendőrség beszállította a noviszadi ügyészség fogházába Jovanovics Vázo esavargót, aki a napokban betört Vukelics Ljuba lakására és onnan több ezer dinár értékű holmit lopott el. Jovanovics beismerte tettét.

— **Ezüstlakodalom távgyaloglással egybekötve.** Londonból jelentik: Egy brightoni házaspár ezüstlakodalma ünnepelte. Az ünnepséget Londonban tartották meg. A házaspár Brightonból gyalog ment Londonba az ezüstlakodalomra. Tíz óráig a város alatt tették meg gyalog az 57 mérföldnyi utat.

— **Esperantó-muzeum Lengyelországban.** Varsóból jelentik: Most leleplezték le Bialystokban az esperantó nyelv megteremtőjének, dr. Zamenhofnak szülőházán azt az emléktáblát, amelyet a nemzetközi esperantószövetség készített. A leleplezési ünnepségen megjelentek a Danzigban megtartott kilencedik nemzetközi esperantókongresszus résztvevői is. A lengyel kormány képviselője, Rembowski vojvoda bejelentette, hogy a lengyel kormány dr. Zamenhof szülőházát meg fogja vásárolni és esperantó-muzeumot fog benne berendezni.

— **Egy halálraítelt rab megnősült a kivégzés előtt.** Newyorkból jelentik: Trentonban különös esküvőt tartottak a napokban. Egy halálraítelt gyilkos vette el a halálos ítélet; végrehajtása előtt néhány nappal régi szerelmesét. A halálraítelt egy Salvatore Morra nevű olasz aki egy postatisztviselőt agyonlőtt. Az esküvői szertartás folyama alatt a rab cellájának rácsai mögött állt, a menyasszony pedig a cella előtt. Szertartás közben a halálraítelt vőlegény kidugta a kezét a rácsok között, hogy a pap a jegygyűrűt újra huzhassa. A házasságra azért volt szükség, hogy a viszonyukból származott két éves gyermeket törvényesítsék. Az új férjet a jövő héten végzik ki.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelentik: Változékony, inkább hűvös idő várható, helyenkint esővel és később talán megélelkülő nyugati szelekkel.

— **Megszületett az ötödik világnyelv.** Revalból jelentik: Három évi munka után végre megszületett a legújabb világnyelv, amelynek neve Occidental. Az új nyelvet Edgar de Vaal tanár alkotta. Ez most már a volapük, az esperantó, az ido és az esperantido után az ötödik világnyelv. Egyelőre szakkörökben nem várnak újabb szaporodást a világnyelvek terén.

— **»Bocsássák szabadon az oroszlanokat!«** Kopenhágából jelentik: Az itteni állatvédő egyesület különös kérvényt nyújtott be a királyhoz. Kéri az uralkodót, rendelje el, hogy engedjék szabadon az állatkertben őrzött tigriseket, oroszlanokat és egyéb fenevadakat. — Az itteni törvény azt akarja — hangzott az indoklás — hogy mindazok a lények amelyek szabadon születtek, szabadon is éljenek.

— **A békéltető tárgyalások idejére abbahagyták a sztrájkot a budapesti vasutasok.** Budapestről jelentik: Kedd reggel úgy a nagy vasgyárakban, Csepelen, a két Ganz-gyárban, az Egyesült Izzó gyárban, valamint a kisebb vasipari üzemekben megjelentek a munkások és megindult a munka, amely kétszáz 24 órára biztosítottnak látszik. Az eddigi jelek szerint a munkások megkapják minimális követeléseiket, az 5—15 százalékos béremelést. Kedd este Vass József népjóléti miniszternél folytatódott a békéltető tárgyalások munkások és munkaadók közt és biznak abban, hogy két napon belül létrejön a teljes béke a vasiparban.

— **Painlevé francia hadügyminiszter tiltakozik az imperializmus vádjá ellen.** Párisból jelentik: Painlevé hadügyminiszter a hősök emlékszóbránájának leleplezésén hevesen tiltakozott az ellen a vád ellen, hogy a francia kormányt imperializmus tölti el. Franciaország egyetlen polgára sem gondol arra, hogy kitolja Franciaország határait — mondotta. — Mindaddig, míg az európai kontinens nemzeti közt gyűlölet és harag uralkodik, amíg egyes lelkiismeretlen esepertok új katasztrófákra izgatnak, amíg Európa népei nem értik meg, hogy a menekvés a békés együttműködésben van, a béke nemzetek számára csak egy út van arra, hogy a destruktív ellenvédekezzenek minden támadástól tartózkodni és minden támadás visszautasításának eltökélt szándékával kell szembenézni az eseményekkel.

— **Szarakanizsa város fölmentett főtitviselői örlik a várost a nyugdíjért és végkielégítésért.** Szarakanizsáról jelentik: Két héttel ezelőtt, mint ismeretes, a belügyminiszter felmentette állásától Pánics Antun polgármestert, Vukov Gligorije főkapitányt, Palmar Iván katonaiügyi és Szávic Ljubomir adóügyi tanácsnokot. Minthogy a város nem hajlandó a fölmentett tisztviselőknek sem nyugdíjat, sem pedig végkielégítést adni, Pánics Antun és társai megbízták dr. Ludajcs Milos szeptait, dr. Dimitrijevic Dragisa és dr. Vuics Mihai szuboticeai ügyvédek, hogy pörös uton kényszerítsék a várost a nyugdíj folyósítására, vagy a végkielégítés megadására. Szarakanizsának a pénzügyminiszter kivételesen megengedte erre az évre, hogy a törvényes háromszáz százalékos pótdadó helyett négyszáz százalékos pótdadót szedjen. A fölmentett városi tisztviselők nyugdíja körülbelül évi negyvedmillió dinár költségét jelent, ami újabb kétszáz százalékos pótdadóval terhelné meg az adófizető lakosságot.

— **A megyei és községi tisztviselők nyugdíja.** Szomborból jelentik: A szombori tartományi pénzügyi igazgatóság rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy szeptember elsejétől kezdve a megyei és községi alkalmazottak nyugdíját a beogradai postatakarékpénztár fizeti ki.

— **Kinevezték a noviszadi új főállamügyészt.** Noviszadról jelentik: Dr. Kupiszarevic Mihály szombori főállamügyész helyettest noviszadi főállamügyésszé nevezték ki. Az új főállamügyész még ezen a héten veszi át hivatalát.

— **Ki legyen a tartományi gyámhatóság elnöke?** Szomborból jelentik: Kedden kellett volna megalakulnia a bácskai tartomány második foku gyámügyi felelővíteli hatóságának, melynek hat tagja van és pedig Lukics Predrag bácskai főispán, Klicin Mita a tartományi választmány elnöke, dr. Gergurov Márkó árvaszéki elnök, dr. Manojlovics Vladislav a tartománygyűlés elnöke, dr. Nikolics Bránko noviszadi közjegyző és dr. Palásthy Ödön szombori ügyvéd. A napirenden a gyámügyi felelővíteli hatóság elnökének megválasztása és az ügyrend megállapítása szerepelt. Már az első pontnál nagy vita keletkezett afölött, hogy ki legyen az elnök. Dr. Nikolics Bránko azt vitatta, hogy az elnöklés a főispánt illeti a gyámügyi törvény 216. paragrafusa alapján anal is inkább, mert az 1927—28. évi pénzügyi törvény sem állapít meg erre kifejezett tilalmat. Klicin Mita, a tartományi választmány elnöke ellenkező állásponton volt. Szerinte az

önkormányzati elv alapján az elnöklés joga a tartományi választmány elnökét illeti meg. A vita a déli órákig tartott, amikor is szavazással akarták eldönteni a kérdést. Azonban a szavazás sem döntötte el a vitát, mert a szavazatok megoszlottak. Végül abban állapodtak meg, hogy döntés végett a belügyminiszterhez fordulnak.

— **Szantonin helyett szodabikarbónát biztosított 1500 lontra.** Bécsből jelentik: A rendőrség egészen szokatlan biztosítási esalás miatt letartóztatta dr. Hollinger Bernát harminnégy éves lengyelországi születésű vegyész. Hollinger az elmúlt év októberében egy bécsi szállító cég útján feladott Csernovicba egy ládát, amely 25 kg. szantonin tartalmazott és az értékes gyógyszerkészítményt az Anglo biztosítótársaságtól 1500 lontra biztosította. A ládát Csernovicban a címzett nem váltotta ki és ezért néhány hónappal később visszahozták Bécsbe. Amikor a ládát kinyitották, kiderült, hogy csak 5 kg. szantonin volt benne, azonkívül egy elszakadt csomag, amelynek az 5 kg. vegyszerhez hasonló tartalma szétfolyt a ládában, továbbá 5 kg. vas és cement. Hollinger bejelentette kártérítési igényét és felvett 940 fontot. A biztosító árság megvizsgálta a ládában maradt vegyszert és ekkor kiderült, hogy az közönséges szodabikarbóna volt. További érdeklődése folyamán megtudta azt is, hogy az át nem vett csomag címzettje, dr. Hollinger testvére volt. Rögtön felmerült az a gyanú, hogy Hollinger nem szantonint adott fel és az egész szállítással az volt a célja, hogy a biztosító intézetet megkárosítsa. Hollingerrel kiderült, hogy Bécsben gyógyszerkereskedése volt, amely 1923-ban kényszerregezés útján megszűnt.

Varrónok, kik saját varrógépeikön kifogástalanul dolgoznak, otthoni munkára jelentkezzenek. FAKO-harissnyagyár Szubotica, Oslobodjenje ul. 86.

Patent
„Konradh”
paradicsom-paszirozó
minden jobb vas- és háztartási üzletben kapható
10719

Regény mesterrel sorozatok szórakozást és lelki gyönyörűséget nyújtanak. Egy ötkötetes sorozat ára 360 dinár. Havi részletre is kapható a Minerva könyvosztályánál, Szubotica.

H. G. Wells reprezentatív regénysorozata: Tono Bungay, Anna Veronika, Kipps, Az Istenek eledete, Amikor az üstökös elfőn, William Cissold I.—II. Ára művészi kivitelű, egész vászon kötésben 560 dinár, havi 60 dináros részletre is kapható a Minerva d. d. könyvosztályában, Szubotica.

— **A Rákosligeti AC Vrbászban.** Vrbászról jelentik: A vrbászi Sport Klub vasárnap és hétfőn a budapesti Rákosligeti AC csapatát látta vendégül. Vrbászi SK—Rákosligeti AC (Budapest) 2:2 (1:1). Bíró Csajághy. A vasárnapi mérkőzésen a vrbászi csapat egyenlőrangú ellenfele volt a budapesti csapatnak. Vrbászi SK—Rákosligeti AC 2:1 (1:0). Bíró: Krausz. A két csapat hétfői találkozásából a vrbászi csapat győzelmesen került ki. A játék végig izgalmas volt és a VSC megérdemelt győzelmet aratott a budapesti csapat felett.

DIÁKOTTHON
Középiskolai tanulók nevelőintézete
Szubotica város legégszesebb helyén

Szakszerű vezetés. Tanári felügyelet.
Családias nevelés. Kérjen Prospektust.
Jelentkezéseket elfogad Schaffer Mihály főigazgató tanár, intézeti igazgató

— **Szerelmi dráma a szőlőhegyen.** Kaposvárról jelentik: A Döbrököz állomástól félórnyira lévő csurgópusztai szőlőhegyen kedre virradó éjjel véres szerelmi dráma játszódott le. Blasics József ötvenhat éves dúsgazdag földbirtokost és barátját Deberige Erzsébetet hajnalban a csősz a pincében halva találta. A földbirtokos hétfőn táviratot kapott Budapestről, amelyben barátja értesítette, hogy barátja meglátogatta. Blasics az asszony elé utazott és az állomáson a szőlőbe mentek, ahol hajnalban a csősz őt lövése lett figyelmes. Behatolt a pincébe, ahol az asszony még görcsösen szorongatott a kezében egy Steyer-pisztolyt, amelyből őt golyó hiányzott. Három golyó a férfit érte és azonnali halált okozott, kettő az asszony szívét járta át.

— **Népiünnepély Pálcson.** A pálcisi fürdőigazgatóság vasárnap, huszonegyedikén, délután három órai kezdettel a fürdő parkjában nagyszabású népiünnepélyt rendez. A sok ötlettel összeállított gazdag műsor kiemelkedő számai: dühöngő konyha, kacsvadászat, állatkert pófozógép, ágyulövöldözés, fánkevés, aranykeresés, zsákfutás, akadályverseny kakasviadal és sok más mulattató szórakozás. A parkban katonazene és cigányzene játszik, a sátrakban elhelyezett lakikonyhákban olcsó és izletes ételek lesznek kaphatók. Este nyolc órakor tombola, este kilenc órakor Szabó Marci együttese a »Nótás kapitány« operettet mutatja be. Az előadás után tánc reggeli. Villamoskocsi egész éjjel közlekednek. Rossz idő estén a népiünnepélyt augusztus huszonnyolcadikán tartják meg azonos programmal.

**A gazda az eke mellett
Hogyha érez nagy meleget
Korsóhoz nyul mely enyhét ad
Mert van benne Clio limonád'**

— **Beogradba szállították a pénzosztogatás miatt letartóztatott munkaszervezőket.** Szomborból jelentik: Todorovics volt képviselőt és Francziskics Józsefet a szubotici földmunkás szövetség titkárait, mint jelentették, Vajszkán letartóztatták, mert az amerikai szakemberek által az árvízkarosultaknak küldött segélyeket kiosztották. Todorovicsot és Francziskicsot kedden Beogradba szállították.

— **Életmentő községi jegyző.** Lokról jelentik Izgalmas esemény játszódott le a napokban a loki Duna-parton. Koncz Imre husz éves loki fiatalember, aki kitűnő úszó, át akart uszni egy kis szigetre. A folyó közepén a fiatalember kimerült és a víz örvénybe sodorta. Halálküzdelmét a parton állók is látták, de senki sem mert az örvénybe uszni. A fuldoló segítségkiáltását meghallotta Opra János Lok községi jegyzője, aki belevetette magát a vízbe és Konczhoz uszott, akít már harmadszor vetett fel a víz. Opra elkapta az eszméletlen fiatalembert és uszni kezdett kifelé, de a folyó sodra őt is elragadta. A jegyző csónakot kért, de nem kapott mert azok az előírás értelmében le voltak lakatolva. A víz sodra azonban a part felé sodorta a jegyzőt, aki Konczal együtt szerencsésen szárazra ért, ahol az izgalomtól eszméletét veszítette. Később a megmentett fiatalember magához tért megmentőjével együtt, akit meleg ovációban részesítettek az összesereglett emberek.

— **Meghalt a legöregebb vajdasági rikkancs.** Szomborból jelentik: A szombori kórházban hatvanhétéves korában meghalt Kis Béla, a legöregebb vajdasági rikkancs. Kiss több mint negyven évvel ezelőtt az első és évtizedekig az egyetlen ember volt, aki újságoknak az uccán való árulásával foglalkozott. Kezdetben a budapesti lapokat, különösen az uccai terjesztésre akkoriban leginkább alkalmas olcsó, krajcáros újságokat, a Friss Újságot, Kir Újságot és Budapestet árulta. Ő volt az első, aki a Bácsme gyei Naplót árulta a szombori uccán. Nagy népszerűsége különösen a háború alatt tett szert, amikor az emberek már a vasutállomásnál várták a Bácsme gyei Naplót és az Est Szomborból érkező példányait.

— **Holttest a korcsmaszobában.** Noviszadról jelentik: Noszkov Dragutin gardinoveci géplakatos hétfőn délután Dolnyikovil községbe ment, ahol betért Rectics Szevén korcsmájába. Noszkov sört rendelt, de nem itta meg, hanem felkelt és kiment a korcsmából. Mivel később sem tért vissza, keresni kezdték és a korcsma melletti kis szobában átvágott torokkal holtan találták meg. A holttest mellett egy nagy konyhakés feküdt. Értették a csendőrséget, amely nyomozást indított, mert az a gyanú, hogy nem öngyilkosság, hanem bűntény történt. Noviszadról kedden dr. Novák Tomislav vizsgálóbíró és dr. Antonijevics Dusan államügyész szálltak ki a helyszínre a vizsgálat lefolytatása végett. Ugyanakkor tartották meg a boncolást is.

— **A noviszadi községi jegyző sajtópere.** Noviszadról jelentik: Fenz Vendo novipazovai községi jegyző sajtópert indított Hamm Ferenc, a Deutsches Volksblatt munkatársa ellen, mert az lapjának április 5-iki számában Fenz Vendo jegyző viselt dolgait tette erős bírálat tárgyává. Fenz jegyző akkor szokatlan durvahangu helyreigazító közleményt küldött be, melynek közlését a lap megtagadta. Fenz jegyző ezután a bíróság útján kézbesítette ki a helyreigazító közleményt, amelyet a lap a sérülő kitételek kihagyásával le is közölt. Fenz jegyző a helyreigazítás nem szó szerinti közlése miatt beperelte Hamm Ferenc újságíró, aki a főtárgyaláson Skrebljin Iván ügyvéd kíséretében megjelent, ellenben Fenz jegyző, a főmágnavádlo nem jött el, mire a bíróság az eljárást megszüntette az újságíró ellen és a jegyzőt a költségek viselésében elmarasztalta.

— **Augusztus 23-ikán tárgyalja a los-angelosi törvényszék Chaplin válópörét.** Párisból jelentik: A lapok los-angelosi jelentése szerint végleg meghiusultak a békés egyeztető tárgyalások Charles Chaplin és felesége között. A világhírű filmművész ügyvédei hiába figyelmeztették az asszonyt, hogy a válópörből óriási botrány lesz. Chapliné nem fogadta el az egy millió dolláros ajánlatot, hanem ragaszkodott ahhoz, hogy válókeresete a törvényszék elé kerüljön. Az asszony azzal fenyegetődik, hogy a válópör tárgyalásán meg fogja nevezni azt a világhírű filmművésznőt, akivel férje a hitvesi hűséget megszegte. A válópört a los-angelosi törvényszék augusztus 23-ikán tárgyalja.

A száj ellenségei

Nem megfelelő tisztításnál ételmaradékok maradnak vissza a fogak között. Különböző gombák és betegségek csak a népesítik be ezeket az étel »radékok«-at. Rothadás és a nyál megcsavanyodása erre vezethető vissza. Küzdje le ezeket a károsítókat a hatáson

PEBECO-fogpasztával

48 4/12

— **Felfordult egy utasokkal telt vagon a petrovoszeli állomáson.** Petrovoszéről jelentik: A petrovoszeli állomáson hétfőn a Senta felől jövő személyvonat egyik utasokkal telt vagonja kiugrott a síncről és feldőlt. Az utasoknak kisebb zúzódásokon kívül egyéb bajuk nem történt. A vonat két órással késéssel folytatta útját Sztaribecsei felé.

— **Titelen újból megnyílik a második ovoda.** Títelelől jelentik: Títelel a háború előtt két állami ovoda létesült, amely a háború végéig működött. Az új államalakulásakor az egyik titeli ovodát megszüntették. Az alsó titeli szülők legjobban érezték az ovoda hiányát és orvoslásért fordultak a felettes hatóságokhoz. A napokban megjött a minisztériumból a döntés, melynek értelmében az épületet régi rendeltetésének vissza kell adni.

— **Elveszett vízslá.** Húséges 8 éves »Fehér« névre hallgató, barna, rövidszőrű német vízslám, mellén szürkés folttal, nyakán bőrnakravalóval, kula környékén eltévedt. A jölelki utbaigazító értesítést jutalom ellenében kéri: Kiss Gyula, nyugalmazott jegyző Bezdán.

— **Öngyilkos lett egy miskolci malomigazgató.** Miskolcraól jelentik: A borsód miskolci gőzmalom igazgatója, Balog Sándor kedre virradó éjjel öngyilkosságot követett el. Az éjszaka nagyrészt kávéházban töltötte, majd hazament és az ablak keresztvasára felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka valószínűleg az, hogy igazgatói hatáskörét legutóbb megcsorbitották.

— **Eljegyzések.** Krausz Piroskát Basahid eljegyezte Donáth Miklós Szubotica. (Minden külön értesítés helyett.)
— **Kaufmann Olga** Oszijek és Beck Imre Szubotica jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Súlyos vasuti baleset Apatinban.** Szomborból jelentik: Mészáros Jakab huszonhárom éves molnárségéd tegnap Kupuszináról, ahol a malomban dolgozik, az apatini bucsura akart menni vonaton. Apatinba érkezve, leugrott a még mozgásban lévő vonatról oly szerencsétlenül, hogy a kerekék keresztül mentek jobb kezén és karját, valamint jobb lábfejét teljesen szétrenscolták. Apatinból azonnal autón a szombori kórházba szállították, ahol dr. Csövics Nada kórházi főorvos jobb karját és jobb lábfejét amputálta. Állapota életveszélyes.

— **Akiknek a szív működése gyenge,** erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a »Ferenc József« víz súlyos billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Sikkasztott és öngyilkosságot követett el a szmederevói tartománygyűlés jegyzője.** Szmederevói jelentés alapján megirtuk, hogy Stefanovics Velimir, a szmederevói tartománygyűlés jegyzője, aki nagyobb arányú sikkasztásokat követett el, öngyilkos lett. A cikk címében sajnálatos sajtóhiba folytán a »jegyző« szó helyett »elnök« jelent meg, amit készséggel igazítunk helyre.

— **Dr. Gábor Arthur** megérkezett és rendelkezéseit megkezdte.

SPORT

— **Szepes győzelme Lipcsében.** A vasárnapi nemzetközi lipcsei atlétikai versenyen a magyar Szepes győzött a gerelyvetésben 62.40 méterrel. 2. Hoffmeister 55.33 m. 3. Meiner 54.55.

— **Budapest bajnokságai.** Budapestről jelentik: A BBTE verseny keretében került előntésre Budapest néhány ifjusági bajnoksága: a 400, 3000 méter és sulydobás. Részletes eredmény: 400 méter: 1. Moharos (ESC) 53 mp. 2. Kovácsik (KAOE) 53.3 mp. 3000 méter: 1. Szabó (KAOE) 9 p. 14 mp. 2. Huszár (MTE) 9 p. 41 mp. 3. Gergely (Vasas). Sulydobás: 1. Hunyadi (BBTE) 12.91 m. 2. Balás (FTC) 12.45. 1000 méter: 1. Sarkadi (KAOE) 2 p. 48.4 mp. 2. Cser (MTE).

— **Válogató birkózóverseny.** Budapestről jelentik: A kétnapos válogató birkózóverseny győztesei: Tassády Zombory (MAC), Kárpáthy (MTE), Fehér (MAV), Sturm (MTK), Németh (MAC), Orgovánny (UTE), Privalesek (Kaposvár) Nagy (Cegléd), Ferenczy (MÁV). A szövetségi körzetbe bekerültek: **Légsúly.** Magyar (hivatalból), Tasnády és Zombory. **Pehelysúly:** Ambrus (hivatalból), Kárpáthy és Károlyi. **Könnysúly:** Matura (hivatalból) és Németh Sándor. **Középsúly:** Papp László (hivatalból), Orgovánny és Privalesek. **Nagyközep:** Szalay Imre (hivatalból), Janó, Ferenczy, Nagy. **Nehézsúly:** Szelkey (hivatalból), Horling, Adorján.

— **SZTARIBECSEJ:**

— **Jugoszlávija (Beograd)—Soko 6:4 (3:2).** A tartalékokkal játszó Soko kitűnően játszott és méltó ellenfele volt a Jugoszláviának. A Soko góljait Futter (3) és Dél lötték.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti asám a halláshozst jelent)

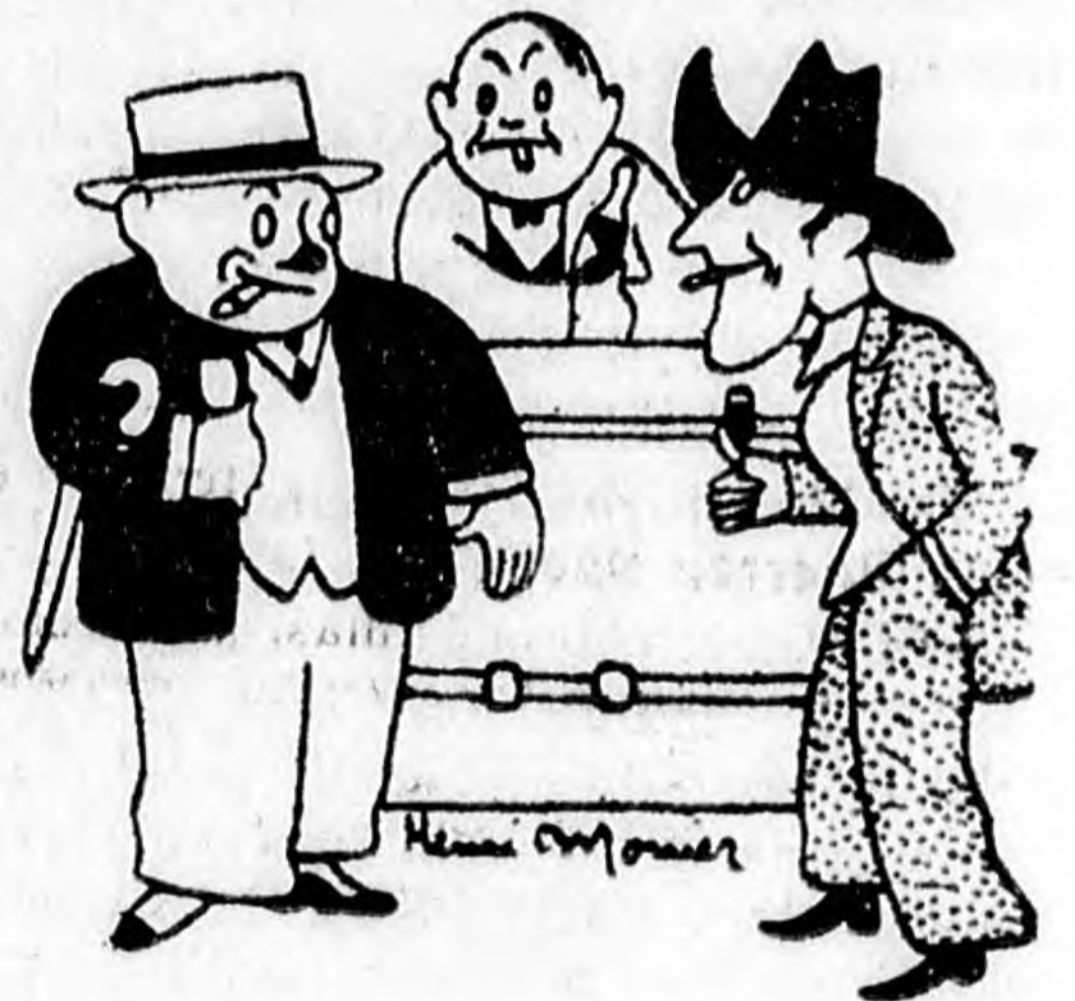
Szerda, augusztus 17

Bécs (517.2) 11 és 16.15: Koncertek. 21.05: Koncert akadémia.
Zagreb (310) 20.30: Kamarazene. 22: Szalonzene.
Prága (348.9) 11:17 és 22.20: Zene. 19.15: Operett előadás.
London (361.4) 12: Táncczene. 13: Hangverseny. 19.30: Zene. 20.30: Táncczene.

Radioamatőröknek nélkülözhetetlen a most megjelent magyar nyelvű **radiohibakereső kulcs**
7128 Kapható:
KONRATH D. D. SUBOTICA

Lipce (365.8) 21.15: Népies koncert. 22.15: Táncczene.
Róma (450) 17.45: Zene 20.10: Hangverseny.
Berlin (483.9) 17.30: Hegedűszonáták. 22.30: Ének.
Budapest (555.6) 9.30, 12 és 15: Hírek és közgazdaság. 17.02: Cigányzene: 19: Szimfonikus hangverseny. 20.30: Műsoros est. 22.10: Időjelzés és hírek. Utána cigányzene.

KINTORNA

— Tíz évre volt szükségem, amíg rájöttem, hogy nincs tehetségem az íráshoz.

— No és akkor abbahagyta?
— Nem. Akkor már híres író voltam.

*
A kis vidéki városkában még nincs könyvkereskedés és egyelőre a nagy vegyeskereskedés bonyolítja le a helybéli közönség könyvszükségletét is. Az őszi tankönyvkampányra készülődvén, számos megrendelést tett e könyvek kiadójánál és egyik rendelése — nyilván csak ősi megszokásból — így hangzott: »... kérek azonkívül sürgősen még tíz kiló ábrázoló geometriát.«

*
A divatos festő a napokban egy fiatal hölgy portréját fejezte be. A hölgy megelégedéssel szemlélte a képet és lelkesedéssel kiáltott fel:

— Ah, kedves mester...! Hogy tudta ily híven eltalálni a színeimet?

— Ez nem volt nehéz, asszonyom — mosolygott a festő. — Egy helyen veszszük!...

*
Kohn vacsorára hivatalos, ahol nagyokat fal, anélkül, hogy a szomszédnőjéhez egy szót is szólna. Végre mégis feléje fordul és így szól:

— Nagyságos asszonyom, az előbb egy recesenést hallottam. Azt hiszem a kombinéje elszakadt.

A szomszédnője mérgesen ránéz és természetesen nem válaszol.

Vacsora után, mikor Kohn fel akar kelni az asztaltól, még egyszer a szomszédnőjéhez fordul és így ekuzálja magát:

— Bocsánatot kérek, nagyságos asszonyom, tényleg nem az ön kombinéje szakadt el, hanem az én nadrágtartóm.

TŐZSDE

Zürich, aug. 16. Beograd 9.13, Páris 20.33, London 25.21 egynyelvad, New-york 518.75, Brüsszel 72.18, Milánó 28.2375, Amszterdam 207.875, Berlin 123.28, Bécs 73.075, Szófia 3.745, Prága 15.39, Varsó 58, Budapest 90.55, Bukarest 3.215.

Szombori tőzsze. Aug. 16. Uj buza: Bácska vasut 302.50—305. Uj rozs: Bácska vasut 270—275. Uj zab: Bácska vasut 205—207.50. Uj Árpa: Takarmányi 61—62 kgr. 235—240. takarmányi 63—64 kgr. 21—270. tavaszi 65—66 kgr. 275—280. Tengeri: Bácska vasut 212.50—215. Liszt: 0g. 440—460. 0g. 440—460. 2-es 410—430. 5-ös 380—400. 6-os 340—360. 7-es 290—310. 8-as 200—210. Korpa: 189—185 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 189 vagon.

Noviszađi terménytőzsde. Aug. 16. Buza: Bácskai 79 kilós. 2%-os Tisza hajó 207 dinár. bácskai 78—79 kilós 297.50—300 dinár. szerémi 78 kilós 2%-os 295—297.50 dinár. Árpa: Bácskai 66 kilós 265—270 dinár. szerémi 66 kilós 269—265 dinár. Zab: Bácskai 207.50—210 dinár. szerémi. paritás Indija, reláció Beograd 212.50—215 dinár. Kukorica: Bácskai 215—217.50 dinár. szerémi. paritás Indija 217.50—220 dinár. Liszt: 0g. bácskai 445—447.50 dinár. 0g. bánati 435—440 dinár. Kettős számú bácskai 420—425 dinár. ötös számú bácskai 390—395 dinár. hatos számú bácskai 340—345 dinár. hetes számú bácskai 280—285 dinár. Korpa: Szlavóniai jutazsákokban 190—195 dinár. szerbiai jutazsákokban 185 dinár. bácskai jutazsákokban 192.50—195 dinár. Irányzat: nyugodt. Forgalom 34 vagon buza, 5 vagon zab, 20 vagon kukorica, 11 vagon liszt, 7 vagon korpa, összesen 77 vagon.

Budapesti gabonátőzsde. Aug. 16. A gabonátőzsden a csekély árukiadást és újabb exportkereslet nagy áremelkedést eredményezett. A készáruipiacon a buza 20—30, a rozs 35—40, a tengeri és zab 25 fillérrel emelkedett, a határidőpiacon még nagyobb a drágulás, a márciusi rizs

60, az októberi 70 fillérrel emelkedett, míg a búzánál 40—50 filléres volt az emelkedés. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza októberre 31.10—31.34, zárlat 31.34—31.36, márciusra 33.50—33.88, zárlat 33.86—33.88, rozs októberre 27.58—28, zárlat 28.28.02, márciusra 29.08—29.50, zárlat 29.46—29.48. A készáruipiacon: Buza 30.10—31.50, rozs 27.60—28, árpa 24—25, sörárpa 25.50—33, tengeri 24.75—25, zab 20.50—21.50, ropce 44—45, korpa 18.25—18.75.

Budapesti állatvásár. Aug. 16. A vágómarhavásárra 406 állatot hajtottak fel. Árak kilónként: Ökör legjobb 100—120, kivételesen 124 fillér, közepes 84—96, gyenge 56—80, bika legjobb 110—124, kivételesen 132, közepes 102—114, gyenge 80—98, bivaly 70—82, tehén legjobb 100—116, kivételesen 124, közepes 82—102, gyenge 56—80, kicsontozni való marha 40—56, növendékmarha 80—104 fillér. A sertésvásárra 1200 sertést hajtottak fel. Árak kilónként élősúlyban: Könnyű sertés 1.46—1.56, közepes 1.56—1.64, nehéz 1.64—1.68 pengő.

Budapesti értéktőzsde. Augusztus 16. Magyar Hitel 97, Osztrák Hitel 53, Kereskedelmi Bank 136.9, Magyar Cukor 242, Georgia 23.5, Rimamurányi 135, Salgó 86.8, Kőszén 793, Bródi vagon 4, Beocsin Cement 276, Nasici 194, Ganz Danubius 229, Ganz Villamos 198, Roskányi 14, Athenaeum 31.5, Nova 48.25, Levante 28.8, Pesti Hazai 254. Irányzat ingadozó.

VIZÁLÁS

A noviszađi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 290 (—4), Apatin 355 (—10), Bogojevó 350 (—7), Vukevár 292 (—6), Palánka 272 (—6), Noviszađ 266 (—6), Zemun 148 (—2), Pansevó 120 (—2), Szmederevó 230 (—1), Orsava 178 (—1), Dráva: Oszijek 144 (0), Száva: Mitrovica 63 (—4), Beograd 76 (—2), Tisza: Becej 20 (—4), Titel 216 (—4).

BI-OXYNE 3 nap alatt tiszta fogak
10307-P-STA-SZÁJVIZ.

Tónapot

Széppé varázsol

ELIDA

CRÈME DE CHAQUE HEURE

különösen a déli találkozásnál, a reggeli órák erős elfoglaltsága után is. A szél és időjárás behatásai elől megóvjaa a bőrt és megőrzi annak alabástromszerű matt színét.

Nem fényes, nem zsíroz, nem tapad.

Nem látszik meg, de mindig hatásos. A nap minden órájában használható, — számtalan megcsodált arcbőrnek ez a krém a titka.

Elida Crème de Chaque Heure

A KÖZSÉG GYERMEKE

EGY CSECSEMŐ REGÉNYE (43)

Írta: NUSCS BRANISZLAV Fordította: CSUKA ZOLTÁR

— Lehetetlen! — csikorogta a fogai között a tanár.

— De — mosolygott kokettül ismét Szófia asszony és közelebb hajolt a zenetanárhoz — az én kedvemért...

— Az Ön kedvéért?... Hát jó, de mit tetszik kívánni?

— Ne álldegálunk itt, menjünk le a Lomina-uccán és ott éppen a pénzügyminisztérium parkjába érünk. Kísérjen el oda, olyan kellemes hűs levegő van ott, nincs annyi ember, egészen nyugodtan beszélgethetünk.

A zenetanár nagyot fújt, letörölte homlokáról a verejtéket, miközben egy pillantást vetett Nedeljkovic Szima ablakára és észrevette Szima urat, akit kétségbeesett grimaszokat vágott.

Útközben igen kedves párbeszéd folyt le, amiből szegény zenetanár nem sok szót hallott, mert nagyon eláradt a keze. Minél tovább haladtak, annál inkább elzihadt a keze és majd meghalt az ijedségtől, amikor érezte, hogy Nedeljkó fészkelődni kezd.

Elgondolhatják, hogy érezte magát, mikor Szófia asszony többek között így szólt:

— Ez az übereiher nem jól áll Önnek!

— Tudom.

— Visz valamit talán?

— Igen, tudom.

— De az istenért, miért nem fogad hordárt?

Hordárt?... Nem, nem, az lehetetlen... ezt senkire sem bízhatom.

— De hát mi az?

— Micsoda? — kérdezte a tanár és a hideg verejték kiürült a homlokán.

— Ez, amit az übereiher alatt visz.

— Amit itt viszek?... az tulajdonképpen... hogy is mondjam... ez a hangszer...

— Hangszer?

— Igen — felelte határozottan a tanár, mert úgy gondolta, hogy nagyon helyes választ adott.

— Most vásárolta?

— Igen, most!

— Minden bizonnyal a próbára viszi?

— Igen, a próbára viszem, de... tetszik látni, milyen meleg van... — tette hozzá gyorsan a tanár, mintha eszébe jutott volna, hogyan kell más utra terelni a beszélgetést.

Közben a parkhoz értek és leültek egy padra, mire a zenetanár fellelégett, gondolván, hogy most kipihenheti a kezét. De ebben a pillanatban, bár eddig úgy hallgatott, mintha néma let volna, megszólalt Nedeljkó, mint valami birka. Szófia asszony összereszt, a szerencsétlen tanár pedig elrövedezett a tekintetével jobbra és balra, mint a gyerek, akit lopáson kaptak.

— Talán harmonika van a kabát alatt?

— Igen... harmonika — felelte a tanár, lelke felekéig megrendülten, előre érezve, hogy Nedeljkó nem marad meg első megnyilatkozásánál. Egyik pillanatban arra gondolt, hogy elmenekül, mint ahogy a tolvajok szoktak a esendő elől, vagy ahogy azt az adósok teszik, mikor meglátják a hitelezőjüket. Ez merész és döntő jelentőségű elhatározás volt, de nem maradt más választása.

És csakugyan, épen egy hosszú frázis közepénél, a mellyel Szófia asszony szerelmét akarta megvallani, a tanár összeszedte minden erejét és futásnak eredt. Kirohant a parkból, át néhány uccán, egész a felsőbb leány iskoláig, ahol végre meglátsította kissé a lépteit. De amíg ita előre sietett, egy ur loholt utána és torkaszakadtából kiabált:

— Álljon meg, álljon meg!

A szegény tanár első pillanatban azt hitte, hogy valami féltékeny nyugdíjossal van dolga, amilyen a pénzügyminisztérium parkjában rengeteg üldögél, de aztán az üldözője hangjában megismerte Jóca szabót, aki nagyon rossz szabású ruhákat készít ugyan, de van egy igen jó szabású sógornöje, akinek a zenetanár házassági ígéretet hangoztatása mellett, már többször szerelmet vallott és viszont így aztán megállt és megvárta leendő sógorát.

— De hát várjon, elvesztett egy cédulát!

— Cédulát? — kérdezte rémülten a zenetanár.

— Igen — mondotta a szabó, itt van, ezt!

— Adja ide, drága Jóvó ur!

— Hogyan? Hogy odaadom? — Hát persze, hogy odaadom, de először egy kis felvilágosítást kérnék leendő sógor uram!

Ezeket a szavakat leendő sógor uram a szabó határozottan ejtette ki, mintha ollóval szabta volna ki őket. Egyébként a szabónak teljes joga volt, hogy eb-

ben az ügyben határozottan viselkedjék. A tanár már hét hónap előtt megígérte felesége nővérének, hogy elveszi és erre a számlára igen kellemes és jól elkészített vacsorákat fogyasztott el a szabónál. A szabó, természetesen már néhányszor követelte a végleges választ, mikor is kéri meg a leányt, de a tanár mindig kibújt a felelettel. Így tehát Jóva urnak jól jött ez a cédula, a melyet a tanár ur futásközben elvesztett és amely nem volt más, mint amit kevéssel előbb Nedeljkó ruhái közé dugtak a már ismert szöveggel.

El lehet képzelni, hogy érezte magát a tanár, amikor a szabó kezében észrevette a fatális cédulát, amelyet saját kezével írt meg.

— Tehát, micsoda ez — kérdezte a szabó, olyan hangnemben, amilyent akkor használ, mikor az adósával beszél, aki még nem fizette ki a tavalyi télikabátját.

— Cédulácska — felelte a zenetanár szinte nyugalmmal.

— És az Ön kezeirásával?

— Nem.

— Mi az, hogy nem, ugyanaz a kézírás, amellyel a sógornöynek a szerelmes leveleket szokta írni.

— Hát jó — mondotta a tanár, maga sem tudja hogy mit is mondjon.

— És ki ez a gyerek, akit a cédulán megemlít az a szegény asszony?

— Nem tudom!

— De tudom én! — kiáltotta a szabó. — Most aztán világos, hogy miért halogatta folyton a leánykérést! Itt a cédulája és legyen szives, többé a lábát az én házamba ne tegye! Tekintsen minden megszűntnek!

Ezekkel a szavakkal a szabó átadta a cédulát, megfordult és hatalmas léptekkel eltávozott, mint ahogy a generálisok szoktak elávozni katonáik elől, minekutána megdicsérték, vagy leszádták őket.

A zenetanár tiszta lírai tenorján hiába kiáltotta utána, „Jóvó ur! Jóvó ur!” — a szabó meg sem fordult, hanem büszkén és győzedelmes léptekkel ment előre.

A zenetanár nagyot fújt és öklével megszorította Nedeljkót, aki intrikáival lime rövid idő alatt már a második szerelmét zuzza szét, azután befordult a Balkán-uccába és megindult Nedeljkovic Szima ur háza felé és tekintet nélkül arra, hogy az uccán két-három szakácsnő is járt, a kapu előtt leeresztette a gyereket ő maga pedig ment tovább, nem nézve se jobbra, se balra.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Alulírott figyelmeztetek mindenkit, hogy Péter nevű fiamnak senki ne hitelezzen, mert azokért felelősséget nem vállalok.

Kalinka János
vendéglős, Bezdán

8022

Nyilatkozat

Tekintve, hogy Futosevics Máté fényképész tartozása nagyobb összeget tett ki, mint a nekem átadandó ingóságai értéke, ezért kijelentem, hogy azokat át nem vettem és az üzletvételtől viszaléptem. Futosevics Máté ural tehát semminemű jogügyletet nem kötöttem, aminek következtében a nekem bejelentett követeléseket, mint engem nem érintöket, nem fizetem ki és azokért felelősséget nem vállalok.

Erős Aladár.

Köszönetnyilvánítás

Ezton is hálás köszönetünket fejezzük ki a »Sreća« kiházasító egyesületnek, hogy esedékes segélyeinket minden levonás nélkül pontosan kifizette.

Jovan Maurer Fischer József
VI., Vukovićevea ul. 7. 3961 I., Skadarska ul. 3.

Oglas

Na dan 26. avgusta 1927. godine u 11 časova pre podne održaće se I. ofertalna licitacija za izgradnju pet zidanih mostova, i to:

1. Na starokanjiškom putu, u km 1.
2. Na sivačkom putu, u km. 16.
3. Na sivačkom putu, u km. 21.
4. Na žedničkom putu, u km. 6.
5. Na bajmok—čantavirskom putu, Jaramazov dol.

Planovi, predračuni i uslovi mogu se videti u kancelariji gradskog inženjerskog odeljenja u Subotici svakog dana od 8 do 12 časova.

Na licitaciji samo oni preduzimači mogu učestvovati, koji imaju uverenje od Ministarstva Gradjevinarstva, da su ovlašćeni učestvovati na javnim licitacijama i osim toga uverenje, da su svojoj poreznoj dužnosti za tekuće tromesečje udovoljili.

Oferti moraju biti u zapečaćenim kuvertima snabdeveni taksenom markom od 100 dinara i podnešeni najkasnije do 26. avgusta 1927. god u 10^{1/2} časova Uredu Gradonačelnika Subotice.

Naknadne ponude i one, koje odstupaju od uslova, neće se primati.

U Subotici, dne 16. avgusta 1927. god.
Broj: 1317—1927. grnč.

Dr. Dragutin Stipić s. r.
gradonačelnik.

8037

Foga mas he yea
a főposta köz. l. be

üzlethelyiség kiadó

Irodának is a kalmas.
Cim
Sudarevićeva u. 43., Jánosifűszerüzlet

Bácskai cementárugyár és építő r.-t.

Subotica, Danič čev put.
Telefon 6—20

GYÁRT: Egy és többszínű cement- és mozaiklapot, esőmőszőr és drót eletes cövek-t, l. utgy. töllet.
RAKTÁRON TART: Beocsini cement, f. sögallai oltott- és darabos més et, dunai homokot, betonkavcsot, köport, épület- és tűzfát stb.
ELVÁLLAL: Mindennemű műkőmunkát, u. m. lépcsők, lábazatok, sírkövek, sírkerekek, vasbeton me. nyezetek, beton, terrazzo, burkolatok, szökő utak, vá yu., pincek szigetelések készítését.
Ajánlattal és költségvetéssel díjmentesen sz. álunk. 7435

Allatok takarmányozása

csak lefölözött tejfel o'csó és gazdaságos!

Az „Alfa-Separator“ lefölözőgép

mely világkiállításokon több mint ezer kitüntetéset nyert, megrendelhető

Szeles Sándornál, Somborban

az „Alfa-Separator“ bácskai és bánáti képviselőjénél (Stepanovića Venae 32.)
Arjegyzik ingyen és bérmentve!

Sztaribecseji gyógyfürdő és hajózási vállalat

A vállalat Sztaribecsej gyorsjárata személyhajójával állandó járatot tart fenn a Tiszán Sztari- és Novibecsej között. Ejjeli és nappali szolgálat. A hajónak minden bácskai és bánáti vonathoz csatlakozása van. A fürdőbe utazó bánáti közönség részére mérsékelt menetdíjak. A forgalom zavartalan biztosítására, társas kirándulások céljaira és helyi vontatások céljaira külön hajó áll a t. közönség rendelkezésére.

Sztaribecseji gyógyfürdő az ország legjobb gyógyhatású artézi kénes fürdője. A fürdő vize szénsavat, jódot és sót tartalmaz és biztosan gyógyító hatása: reuma, izom- és izületcsuz, kőszvény, csontfájdalmak, görvély, nőibajok, idegesség és vérszegénység ellen, továbbá izsappakolások orvosi rendelet szerint. A sztaribecseji gyógyfürdő a leghíresebb kül- és belföldi fürdők gyógyerejét magában foglalja és sok költségtől és fáradságtól kíméli meg önmagát, a fürdőnket felkeresi. A fürdő egész éven át nyitva van (tölen is), s az év bármely szakában eredményesen használható. Szükség esetén lakásról és ételmezésről is gondoskodunk. — Elismerőlevelek az ország minden részéből!

Szives pártfogást kér

a sztaribecseji gyógyfürdő és hajózási vállalat vezetéséé

**BORSAJTÓKAT
SZÖLÖZUZÓ MALMOKAT**

GYÁRT

**OSIJEKI VASÖNTŐDE
ÉS GÉPGYÁR R. T.
OSIJEK**

**ÁRAK KEDVEZŐEK
KÉRJEN AJÁNLATOT**

Iparosok! Munkások!

Ki nem akar több keresethez jutni?

De több keresethez csak eredményes bb munkával, — eredményesebb munkát pedig csak nagyobb szakképzettséggel lehet elérni.

Mindenkiből lehet kiváló szakember.

Olcsó szakkönyvek százai állnak mindenki rendelkezésére, csak be kell menni a **Bácsmegeyi Napló könyvostályába** és kiválasztani azt a könyvet, amelyre szüksége van.

A képzett munkás és iparos több és biztosabb munkát, nagyobb, ambiciójának jobban megfelelő munkakört talál.

Minden szakmabeli iparos és munkás megkapja a neki szükséges szakkönyveket

Bácsmegeyi Napló könyvostályában

Subotica, Zmaj Jovin trg 3.

Bécsi vásár

1927 szeptember 4—11

Különleges bemutatások:

belgiai kiállítás / olasz kiállítás
japán kiállítás

„Műszaki ujdonságok és tanulmányok“
Szállodai szükségletek vására

Rekiámvásár Rádióvásár
Bécsi szörme-divatszalon

Nincs utlevél-áttagozás. Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határ-átlépés Ausztriába. A magyar átutazó vizum a vásárigazolvány felmutatása e lenében a határon megváltható. Jelentős menetdíj-kedvezmények a jugoszláv, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán, az Atlanti óceánon és a repülőgép-közlekedésnél

Mindennemű f. l. világoztás és vásári igazolvány (40 dinárért) a Bécsi Vásár R.-T.-nál W en, VII., Messeplatz 1, továbbá a leipzig. őszi vásár tartama alatt a leipzig. kirendeltségnél: Leipzig, Österreichisches Messehaus, Hainstrasse 16—18 és a tiszteletbeli képviselöteknél kapnatók.

SUBOTICÁN:

Első Jugoszláv Szállományozási R.-T., Schenker & Co, Bitoljska 3

Vennék

80—100 lóerős, kevésbé használt

Szivógázmotort

szélkázán, sz. pumpa-égenerátor nélkül. Ajánlatokat pontos leírással kérek.

Árpád Berger
Veliki Bečk rek, Gandu
8 25. ácsa u. ica 7.

Karlsbadi kurához

Karlsbadi viz 776
Ka lsbadi só
Karlsbadi kétszersült
Naponta friss teavaj
és tejföl ala gervae

Körösi Géza cégnél
Rudić u. Telefon 513.

**MÉSZ
CEMENT
FASZÉN
TŰZIFA**

kicsinyben és nagyban kapható

Illgenn Károlynál
I. kör, Sokolska
(Gombkötő) ulica 17.
Telefon: 6-60 2323

ELŐNYOMDÁT

MODERNŰL FELSZERELVE,
LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT

**Leopold
Sámuel**

előnyomda berendezési gyára
4852 Senta

Borbélyok figyelmébe

27-28 polárt beretvák, polárt fenők, szijak, kövek, solingeni és angol beretvák, ollók, hajvágógépek stb, állandóan raktáron és olcsón kaphatók. **Orvosi műszerek** és minden vágóeszközök élesítése és javítása legolcsóbb.
MEZNERICS PÉTER
éses és műkőszörszűnél
Subotica, I. Brozova ul. 5.

Mindennemű használt

bőrruha

eredeti álfestését elvállalja

Grünberger Mő
Novisad, Kralja Alek sandra 13.

**Perfekt női
fodrászsegéd vagy
fodrásznő**

au usztus 15-ére
kerestetik
J. Krajner
Vel. Bečkerek 7809

Tankönyvek

arjegyzik ingyen küldi bárkinek magyar- vagy németnyelvű iskolák részére

Lipsitz i Lampel
könyvkiadó Subotica 7851

ABLAKÜVEG

minden méretben legolcsóbban kapható

Drag. Obradović
Üveggyári Iarokat
Beograd, Knez Milana 31
Uroševa Plošca

KORZO MOZI

Hétfő - szerda:
A nagy sikert aratott
Három testőr
Hármas befejező része, mely e ymagában is megértethető azok részére, akik az I. részt nem látták
Csütörtök-től
Tom Mix-film
Előadások kezdete 9 órakor

LIFKA-KERT

Hétfő - szerda:
Douglas Fairbanks
riválisa
Richard Talmadge
a halált megvető, merész atléta és lovasoonvíván legújabb attrakciója, spanyol millióban lejátszó királyi kaland
A bátrak királya
Udvari kalandortörténet meg eddig nem látott felelőtlen tetteivel

Lagner

Uri és női fodrász üzletben a kiszolgálás vezet
Bubihajvágás, manikűr, ondulálás, hajfestés, hajmunka, maskirozás és babaklinika
Mindenféle női haját a legmagasabb áron vészi
Jovan Lagner
Fodrász, Pašičeva ulica 6

HÁZASSÁG

Sok vagyonos nő vagyonátalan urakhoz is férjhez menni óhajt. Megbízást elfogad »Amor« házasságközvetítő iroda. Temesvár. 4. Str. Berteloth 21. 1622

FOGLALKOZÁS

Jó fizetéssel gránitkőben dolgozó kőfaragógépet től munkára is azonnali belépésre felvételik. Özvegy Neupauer Györgyné, Novisad, Wilson tér 2. 8019

Jutalékos subképviselőt keresek Szerbia és Vajdaság részére, esetleg az egész országra, aki galanterie háztartási és üvegkereskedésekben már sikerrel működött. Ajánlatok »Subképviselő 188« jellegre kiadói hivatalban. 8029

Két fiatalasszony házzelvezetőnek, anyahelyettesnek vagy gyermekek mellé, esetleg apólónének is elmenne. Guth Mariska Sombor, Magazinska 9. 8024

1 vagy 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakást keresek szeptember 1-éi beköltözéssel. Címeket a kiadói hivatalba kérem leadni. 7844

Pálinka-depóba iccést kaucióval keresek. Strommerné Pašičeva ul. 9. 8017

Intelligens nő ajánlkozik társalkodónének, házzelvezetőnek, anyahelyettesnek, pénztárkezelőnek és orvosi rendelőbe is elmenne. Az állást szept. 1. vagy 15-én elfoglalhatja. Cím Kladek, Mucsy-telep 3. 8040

Suche zu meinen Tochter welche 4 Burgerschule absolviert hat, einen Erzieherin Welche kroatisch deutsch u. französisch spreche möchte ist, und Klavier unterrichten kan. Offerte mit Photographie an Jaferite mit Photographie an Jaranja. 8032

Keresek egy fiatal borbélysegédet azonnali belépésre Zsigmond, Bajmok. 8042

Piatal jó munkás fodrászsegéd felvétetik, aki a bubihajvágásban jártas, kerestetik. Fizetés 200-250 dinár és teljes ellátás. Szlovén vagy horvát nyelv okvetlen szükséges. Belépés szept. 1. Kohn Samu fodrász, Murska Sobota. 7964

Perfekt női fodrászt azonnali belépésre keresek. — Krainer József női fodrász Veliki Bečkerek. 7991

Gőzeke bérszántást vállalunk. Prva agrarna zajednica. Banatsko Aranđelovo. 7994

Gépész, ki »Ganz-Dieselmotort hosszabb ideig önállóan kezelte, állandó alkalmazásra kerestetik. Paull Sándor Hengermalom, Kovin (Banat). 8003

Értesitem a nb. közönséget, hogy a Pompadour szalonból kiléptem és a Paje Kujundžićeva (Wesselényi) ul. 3. alatti manikűr szalonban dolgozom. Kérem a t. vendégeimet ott felkeresni. Mák Pirike 7901

Fogtechnikus tanoncok fizetéssel felvétetnek. Cím a kiadói hivatalban. 7869

VÉTEL-ELADÁS

Eladó vagy kiadó ház, je lenleg borbélyüzlettel, két szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakás, kert Cím: Novisad, Kamenica ucca 31. 8031

Korai burgonyát a legolcsóbb napiárban ajánlok eladásra. Ugszintén spanyolhagymát vagontételekben és kicsinyben is szállítok. Jakob Geyer, Novisbas, Pašičeva ul. 82. 8033

Szivógáz- vagy Diesel-motort 80-100 HP. keveset használt, teljesen hibátlan kitűnő állapotban levőt megvételre keresek. Ajánlatok részletes leírással és az ár megjelölésével Berger Márton Bašaid (Banat) küldendők. 8023

Mindenki saját érdekeben minél több

J D O L K R E M

betűt gyűjtsön, mert a közeljövőben módszerrel vezetünk be, mely szerint azok is részesülhetnek jutalomban akiknek ez ideig nem sikerült az

J D O L K R E M

sőt összeállítani!

„DAMA“
FEHÉRNEMŰSZALÓN

A legújabb szabású ingbugyik, hálógigek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzszurral. Himzéseik, azok kivül ágyneműek, asztalneműek, stb.

Tolstojeva (Ódor) ulica 21.

Pálinkafőzőshez v. szék
vagy pálinkára b. e. v. e. s. m. d. e. m. e. l. e. c. f. r. t. e. g. m. e. c. o. (alm, őr, szilva, v. am. t. v. i. v. e. t. k. e. d. e. u. e. n. y. z. e. t.)
pálinkafőző t. e. l. v. á. l. o.
9. s. v. m. r. a. o. r. b. á. e. e. k. k. i. n. g. y. e. n. h. o. d. á. t. a. d. o.
Frank Pál
b. o. r. s. t. r. é. p. l. o. t. t. e. r. e. s. d. e.
Sub. t. i. c. a. O. s. o. b. o. d. j. u. a. u. l. i. c. a. 31. — T. e. l. e. o. n. 2-73.

VÁROSI MOZI

15 Hétfő 16 kedd 17 Szerda

Kisértékek városa

Egy o. osz emigránsnő kalandja Konstantinápolyban
Főszereplők:
O'ga Čehova, Ju. ane Jo. ston, M. Ikolim Tod
Előadások: délután fél 6 és este 9 órakor

Eladó kocsmá lakással, háromévi bérlettel. Oslo-bodjenja ul. 130. (Zentai ut). 7823

Patkánin patkánvirtszer debóza 15 dinár. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki-Bečkerekben. 1701

Maszirozó, 39 éves, szerb, magyar és német nyelvtudással, állást keres. Cím a kiadóban. 7931

Eladó komplett szódavizgyár és egy komplett sörfőztőgép, előbbi üvegek nélkül is. Egyesült szikvizgyár Bezdán. 7933

Malom két pár elsőrendű kövel, teljes felszereléssel, kifogástalan állapotban eladó s azonnal szállítható. Értekezhetni a megbízottal Kadván Orbánnal, Senita, Tópart u. 17. 7947

Boroshordók, máza, fiaker, lőszerszám, kofferek, ládák, talicska, vastartályok eladók. Földes ruhaüzlet. 7973

Buckai 5 kapa szőlő új hordókkal és préssel azonnal eladó. Érdeklődni teherpályaudvaron a pályafelügyelőnél. 7974

Hová? Sietek Eisler Izsohoz! Sok szép férfiruha érkezett és olcsóbban lehet vásárolni, mint a végeladásokon. Gyere velem válassz magadnak, majd látol újdonosságokat és mesésen olcsón vásárolsz mindig Eisler Izsonál, Barátok temploma során. 7088

Jókarban levő használt üzleti kártyák, rolloval üveggel olesón eladók. — Szentí és Virág, Bene Sudarevičeva ul. 66. 7893

Fatelepnek Párhuzamos uton 400 □ telek kiadó. — Cím a kiadóban. 7832

KÜLÖNFÉLE

Különbejárati szoba a belváros központjában villanyal, gázzal, vízvezetékekkel és minden modern komforttal szeptember elsejére kiadó. Cím a kiadói hivatalban. 8039

Egyszoba-konyhás lakás modern hálószoba berendezéssel átadó. Cím Zeljeznicka ul 11. 8043

Új kozmetikai intézet és manikűr szalon. Papné a n. é. közönség tudomására hozza, hogy szalonját Paje Kujundžićeva (v. Wesselényi) ul. 3. üzlethelyiségbe helyezte. Eltávolít archibákat, hajszálakat, szemölcsöket véglegesen. Csak itt kapható az elismert eredeti P. Pompadour kenőcs, mely egyedüli biztos ártalmatlan szer a szepők, májfolt, arciszéplánságok végleges eltávolítására. Postai szétküldés utánvétellel az egész országra. Tanítványok felvételnék. Kérem a címre ügyelni. 7771

Egy vagy két diák ur családól, teljes ellátást nyerhet központban intelligens családnál. Cím a kiadóban. 7757

Háromszobás lakást keresek. Cím: Petres, Szegedy ut 126. 7892

Buzabecserelésre kiválóan alkalmas nagy helyiség kiadó, ugyanott nagyobb teljes fűszerberendezés eladó. Cím a kiadóban. 7905

Baranyi István névre szóló fegyvertartási engedélyemet elvesztettem. Megtalálójá adja le a rendőrségen. 7911

Oglas. Dvovlasničku pro-laznicu izdatu mi od Odelyka Subotičke Carinarnice u Kamarsu pod br.: 111/1927 god. oglasujem ovim za nevažeću. pošto je izgorela Antal Orban stanovnik hor-goški. 7984

Szépen butorozott, tágas utcai szoba a központhoz közel, azonnal vagy szeptember 1-ére kiadó. 7996

Bednárz-féle faiskola Stara Kanjiza őszi árjegyzéke megjelent. Kivánatra bérmentve küldjük. 7550

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nvelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bács-megyei Napló kiadói hivatala is elfogad.

Megjelent és postán azonnal küldjük az

S. H. S. komlókompassz

1927. évi I. évfolyamát.

A könyv terjedelme 480 oldal.

Főbb tartalma: szakkikkek magyar, német, horvát és tót nyelven a legkiválóbb komlószakértők tollából, a komló beviteli vámtételei minden európai és tengerentúli országba, az ország összes komlótermelői a komlóval bevetett terület pontos feltüntetésével, a külföld minden nevesebb komlókereskedője és az ország sörgyára, azonkivü sok hasznos és nélkülözhetetlen tanács a komló termesztésére, m. nípulására, szárítására, preparálására és szállítására.

A mű ára dusan aranyozott diszkötésben 180 dinár
Félkemény kötésben 150 "

Szállító azonnal a pénz elzates beü döss vagy utávvót me lott por oment sen.

BÁCSMEGYEI NAPLÓ könyvosztálya.